

Voorzitter: M. Gietema (D66)

Namens de raad: J. van Hoorn (GL), J. van Veen (PvdA), T. Rustebiel (D66), T. van Zoelen (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), I. Jacobs (VVD), D. Swets (S&S), P. Rebergen (CU), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Reclame- en precariobelasting

00:15:10

Voorzitter: Welkom bij de meningsvormende sessie over Reclame- en precariobelasting 2024. Een speciaal welkom voor alle inwoners op de publieke tribune en de insprekers. Fijn dat jullie er zijn om jullie visie op de stukken en het besluit dat voorligt te delen met de raad. In aanloop naar dit debat is besloten om deze sessie te verlengen tot uiterlijk elf uur. Op deze manier hopen we ervoor te zorgen dat de insprekers allemaal het woord kunnen hebben en ook de fracties hun vier minuten spreektijd kunnen behouden. Dit is de reden waarom de tijd uiterlijk met 30 minuten wordt verlengd. De spreektijd voor de insprekers is beperkt tot twee en een halve minuut. Hierover bent u als het goed is geïnformeerd. Als u rond de twee minuten bent, zal ik op het knopje drukken, zodat mijn hoofd in beeld komt en u richting afronding kunt gaan. De raadsfracties hebben, zoals gezegd, vier minuten. Dat is de tijd voor zowel de eerste als de tweede termijn, dus de tijd telt door.

00:16:19

Voorzitter: Even kijken. Aan eenieder in ieder geval de tip om vragen bondig te houden en herhaling te voorkomen, zodat we met elkaar grip houden op deze agenda en de twee uur die we voor dit thema hebben. Dan wil ik eerst de insprekers die zich hebben aangemeld, voorstellen aan de raad. Dat is tevens ook de volgorde van inspreken. We hebben Erik Bos van Groningen City Club, Henk Broekema van Bedrijvenvereniging Haren, Jeanet de Groot van Koninklijke Horeca Nederland, Matthijs Noordhoek van VNO-NCW MKB Nederland Noord, Harry Bouma van Bedrijvenvereniging Zuidoost, Guus de Vries van Vereniging Bedrijven Noord-Oost en Robert Pestman, die de situatie van kleine ondernemers in Groningen onder de aandacht wil brengen.

00:17:11

Voorzitter: Guus Vries, zonder 'de'. Excuses.

00:17:13

Voorzitter: Wat zegt u?

00:17:13

Voorzitter: Die nummers doen er niet toe. Ik zal u één voor één naar voren vragen en dan is het twee en een halve minuut. Voor de raadsfracties: eerst alle insprekers en daarna krijgt u de mogelijkheid om vragen te stellen. Graag bij uw vraag ook duidelijk maken voor wie de vraag is bedoeld. Eerst zeven mensen die inspreken en daarna is de mogelijkheid voor vragen.

00:17:45

De heer Ram (PVV): Voorzitter, dan wil ik direct toch een punt van orde maken. Ik

heb begrepen dat een aantal insprekers is geweigerd. Daar maak ik toch wel bezwaar tegen, want ik vind dat iedereen die hier iets over te zeggen heeft, moet kunnen inspreken. Ik wil graag van de voorzitter horen hoe we daarmee omgaan.

00:18:07

Voorzitter: Ik heb begrepen dat er één inspreker is geweest die is geweigerd, omdat die zich te laat heeft gemeld en dat voor de rest alle andere sprekers de kans hebben gekregen om aan te sluiten en hier nu ook aanwezig zijn.

00:18:18

Voorzitter: Mevrouw Jacobs en daarna gaan we door naar de insprekers.

00:18:25

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ik kan me helemaal voorstellen dat u gelijk hebt, maar één van de dingen die daar een rol bij speelt, is dat de volle omvang van wie geraakt zouden worden door deze maatregel pas heel kort van tevoren bekend is gemaakt. Daardoor steun ik het punt van orde wel. Ik snap dat u daar nu niets aan kunt doen, maar dat is wel de reden dat mensen zich laat hebben aangemeld.

00:18:46

Voorzitter: Waarvan akte. We nemen het mee en dan gaan we nu starten met de insprekers die hier wel aanwezig zijn. Erik Bos, kan ik u het woord geven?

00:19:13

Voorzitter: De tijd start als de microfoon aanstaat.

00:19:19

Erik Bos: Ik lees het voor, want dan houd ik mij aan de tijd. Geachte mevrouw Wijnja en gemeenteraadsleden, we hebben in gezamenlijke brieven van bedrijvenverenigingen, KHN, VNO-NCW MKB en het fonds onze bezwaren geuit tegen de voorgestelde reclamebelasting die vanaf 01-01-2024 moet worden geïnd. We delen het streven om verrommeling en overbodig reclame-uitingen aan te pakken, maar we zijn sterk tegen het idee om ondernemers extra te belasten. We stellen voor om in samenwerking met ondernemers een gebiedsgerichte aanpak te ontwikkelen. Hierbij kunnen we met specifieke straten of gebieden afspraken maken over de inrichting van de openbare ruimte met betrekking tot reclame, fietsparkeren, schoon, heel en veilig en vergroening. Dit bevordert samenwerking tussen ondernemers onderling en met de gemeente.

00:20:05

Erik Bos: Recent bezochten we Tilburg en zagen we het succes van een dergelijke aanpak; tevreden ondernemers en een rustig straatbeeld. Collectieve maatregelen zijn ineffectief en missen het beoogde doel. Een gerichte gezamenlijke aanpak heeft meer kans op succes. Hoewel het prijzenswaardig is dat u kleine ondernemers de eerste twee jaar minder wil belasten, dragen alle ondernemers al naar rato bij aan het fonds. U stapelt belastingen op, wat tegen de trend in Nederland ingaat. Bovendien hebben veel ondernemers nog niet kunnen beginnen met het afbetalen van belastingschulden als gevolg van de pandemie. Een aanzienlijk aantal van hen bevindt zich in Groningen.

00:20:41

Erik Bos: U verwijst naar Maastricht als voorbeeld, maar de situatie daar verschilt sterk van die in Groningen. Maastricht heeft geen ondernemersfonds, maar alleen reclamebelasting wat fiftyfifty besteed wordt aan centrummanagement en aan algemene middelen. In Groningen wordt al meer dan dertien jaar ruim twee miljoen euro per jaar opgehaald bij de ondernemers om samen te werken aan een betere stad. Onze missie is duidelijk: we staan ervoor open meer geld vanuit het fonds beschikbaar te stellen als de middelen worden gebruikt om het ondernemersklimaat verder te versterken, in lijn met het doel van het Ondernemersfonds. Voorbeelden hiervoor kunnen we aanleveren.

00:21:18

Erik Bos: Tot slot waarschuwen we dat de populariteit van reclamebelasting afneemt in de Tweede Kamer, omdat er betere alternatieven zijn. Onze oproep is om samen te werken aan een betere stad. Als we het heffen van reclamebelasting uitstellen tot 01-01-2025, kunnen we in september volgend jaar onze keuzen evalueren en zo nodig aanpassingen doorvoeren. Om te kunnen staven hoe in Tilburg gezamenlijk aan hetzelfde doel wordt gewerkt, nodigt Tilburg onze wethouder, een delegatie van de gemeenteraad en ondernemers uit om te laten zien hoe je dezelfde doelen gezamenlijk kunt bereiken. Dank u wel.

00:21:55

Voorzitter: Dank voor uw inbreng. Precies twee en een halve minuut. Ik zou de heer Henk Broekema willen vragen voor zijn inbreng.

00:22:14

Voorzitter: Heeft u een kaartje ontvangen? Wilt u dat in de zijkant steken en dan het knopje onderin. Exact.

00:22:28

Henk Broekema: Kijk aan. Ik ben hier namens de ondernemers in Haren en ik zal het pleidooi wat mijn voorganger heeft gehouden niet herhalen. Haren is het toonbeeld, voor de gemeente, van een goede samenwerking tussen ondernemers en gemeenten. In het Actieplan Centrum is namelijk de verrommeling al aangepakt. We werken in Haren al in het Actieplan Centrum voor zowel het centrum als het Anjerplein samen met de gemeente en hebben het project aangepakt. Daarin is dus aantoonbaar dat je niet een belasting hoeft te heffen om het te regelen.

00:23:07

Henk Broekema: Wat gaat belastingheffing doen met ondernemers? Het is net ook al aangehaald. Het is slecht gesteld met onze ondernemers in onze gemeente en ook in Haren. Vele ondernemers staat het water tot de lippen. We zien een toenemende leegstand en een verwachte leegstand die inmiddels is aangekondigd. Het kan nu de drempel worden die het doet overlopen en dan krijgen we nog meer leegstand. Als ondernemers proberen we samen met de gemeente de leegstand aan te pakken. Echter, op het moment dat de gemeente op een ander beleid de belasting aan het verhogen is en de precariorechten progressief maakt - wat vernieuwend zou moeten zijn, maar volgens mij 50 jaar terug ook bedacht werd - denk ik dat we toch moeten zeggen: "Gemeente, begin hier niet aan". Stop eerst, ga eerst kijken met de ondernemers in de rest van de gemeente of je het zover kan krijgen dat de verrommeling die je signaleert ook aangepakt wordt en dat je de publieke ruimte

terugpakt. Daar heb je als gemeente ook een functie. Deelfietsen en deelscooters staan overal, pak dat dan ook aan. Voor reclame-uitingen heeft u het middel van de omgevingsvergunning en de Verordening Reclamenota 2021, die is vastgesteld. Waar bent u mee bezig op dit moment?

00:24:27

Voorzitter: Dank. U mag uw microfoon uitzetten en uw pasje weer meenemen. Dank. Dan wil ik het woord geven aan Jeanet de Groot.

00:24:37

Voorzitter: Jeanet heeft geen pasje, dus zij spreekt even zonder pasje.

00:24:48

Jeanet de Groot: Namens de horecaondernemers in Groningen maak ik van de gelegenheid gebruik om vanavond in te spreken. Dank daarvoor. Op 24 april werden de ondernemers in de gemeente Groningen verrast door een brief van de gemeente, waarin werd aangekondigd dat de gemeente Groningen per één januari 2024 belasting wil gaan heffen op reclame-uitingen. De ondernemers zijn hier van tevoren niet in gekend en voelen zich overvallen door dit nieuws. De horecaondernemers zijn verbijsterd en spreken hun grote zorg uit over de impact op het bedrijfsleven en hun bedrijfsvoering bij de mogelijke invoering van reclamebelasting door de gemeenten. De belastingdruk bij MKB-ondernemers in de gemeente is erg hoog, zeker met de nasleep van de wereldwijde coronapandemie.

00:25:27

Jeanet de Groot: Horecaondernemers zorgen voor economische groei en welvaartsontwikkeling en nemen vaak het voortouw bij ontwikkelingen. Echter, de belastingdruk valt ook bij dezelfde hardwerkende ondernemer en deze zal met de invoering van de reclamebelasting wederom de dupe zijn.

00:25:41

Jeanet de Groot: De horecaondernemers in de gemeente Groningen doen er alles aan om, met de woorden van de gemeente Groningen te spreken, actief bij te dragen aan een bruisende binnenstad. In 2021 is de zogeheten reclamenota van de gemeente Groningen geharmoniseerd en geactualiseerd, waarin u schrijft - en ik citeer - 'Met het reclamebeleid bewaken we de balans tussen het belang van de individuele ondernemer en de kwaliteit van de openbare ruimte'. Ondernemers willen zichtbaar zijn en de ruimte hebben om verder te groeien. Tegelijkertijd zijn we als gemeente verantwoordelijk voor de kwaliteit en veiligheid van de openbare ruimte.

00:26:15

Jeanet de Groot: In het coalitieakkoord 2019-2022 is het herwinnen van de openbare ruimte als speerpunt opgenomen. We willen ook een gemeente zijn die naast bewoners en ondernemers staat. Iedere ondernemer heeft de bestaande reclame-uitingen vergund gekregen of aanpassingen moeten doen om hieraan te voldoen. Verwijzend naar de reclamenota moeten deze ondernemers nu per één januari ineens reclamebelasting gaan betalen? Worden begrotingsakkoord van de gemeente Groningen nu bij deze ondernemers neergelegd? Het herwinnen van de openbare ruimte was toch één van de speerpunten, in de juist zojuist genoemde geactualiseerde en geharmoniseerde reclamenota?

00:26:56

Jeanet de Groot: Dit kan en mag nu niet als excuus gebruikt gaan worden. Waarom niet, zoals gesteld in een gezamenlijke brief, maar ook in de gesprekken met de wethouders meerdere keren aangegeven, komen worden tot een gezamenlijke oplossing, waarin allerlei suggesties zijn aangedragen? Als geen ander weten wij dat het extra belasten van ondernemers door een dergelijke maatregel niet de oplossing is. Dagelijks horen en zien wij de voorbeelden van ondernemers die worstelen met de enorm gestegen prijzen door inflatie, verhoogde huren, hoge energiekosten en personeelskosten, naast het terugbetalen van de getroffen regelingen in coronatijd. Als geen ander weten wij dat het extra belasten door een dergelijke maatregel niet de oplossing is. Dank u wel.

00:27:40

Voorzitter: Dank voor uw inbreng. Dan gaan we door naar de heer Matthijs Noordhoek.

00:27:51

Matthijs Noordhoek: Geachte leden van de gemeenteraad, ik sta hier als betrokken ondernemer en inwoner van onze prachtige stad...

00:27:57

Voorzitter: Excuses, zou u nog even het knopje uit willen drukken en dan weer aan?

00:28:03

Matthijs Noordhoek: Dat wist ik niet.

00:28:04

Voorzitter: Nee, dat maakt niet uit.

00:28:04

Matthijs Noordhoek: Begin ik opnieuw? Geachte leden van de gemeenteraad, ik sta hier als betrokken ondernemer en inwoner van onze prachtige stad en als bestuurslid van ondernemersvereniging VNO-NCW MKB Noord en voorzitter van JNO, de Jonge Noordelijke Ondernemers. Ik sta hier om onze grote zorg te uiten over het voorgenomen besluit voor de invoering van reclamebelasting. Laat ik meteen helder zijn; met de invoering van een heffing als deze bereik je niet het doel. Groningen gaat na allerlei bekende problematiek, die al voor flinke imagoschade heeft gezorgd, met dit soort belastingen nog verder achter de feiten aanlopen. Sterker nog, het heeft een negatieve invloed op de lokale economie, de goede samenwerking en verstandhouding tussen de gemeente en de ondernemersverenigingen en het vestigingsklimaat in de gemeente Groningen.

00:28:59

Matthijs Noordhoek: We moeten de kloof tussen ondernemers en de gemeente juist kleiner maken. We moeten zorgen dat we dit onderwerp omdraaien en keihard samenwerken, samen plannen maken en denken in kansen en mogelijkheden. Er moet een perfect ondernemersklimaat gecreëerd worden. Groningen moet de stad zijn van kansen waar veel kan in overleg. De pioniersstad die we altijd al waren, waar we samen bedenken hoe iets wel kan. Niet de stad zijn van regeltjes. De stad waar we met ondernemers en inwoners samen laten zien wat we er voor iets moois van kunnen maken en kunnen bereiken. De schoonste, duurzaamste, meest creatieve en innovatieve stad. Een geweldige plek om te wonen, werken, ondernemen en

recreëren. De stad waar ondernemen wordt aangemoedigd, zodat bedrijven zich hier graag ontwikkelen, vestigen en hun nek uitsteken, zodat bedrijven bestaansrecht hebben en houden. Dat de inwoners hier graag wonen en kunnen werken, zodat we weer trots kunnen zijn en kunnen laten zien wie we zijn. We hebben dit heel hard nodig voor onze toekomst, voor ons allemaal.

00:30:08

Matthijs Noordhoek: Wij willen graag bijdragen aan een leefbare en aantrekkelijke stad. Gemeente, ik roep u daarom op om het aanbod dat er ligt, om gezamenlijk te werken aan een gebiedsgericht en integrale aanpak, te omarmen. Zie af van het voornemen om reclamebelasting in te voeren. We moeten samen werken aan onze toekomst. Dank u wel.

00:30:30

Voorzitter: Dank voor uw inbreng. Dan geef ik het woord aan Harry Bouma.

00:30:45

Harry Bouma: Goedenavond, mooi dat ik hier even mag zijn. 'Het begint in Groningen voor wat echt van waarde is'. Dat is de titel van het coalitieakkoord. Dit coalitieakkoord is tot stand gekomen in een onzekere tijd, gezien de grote lasten. Even een citaat: 'Deze coalitie is tot stand gekomen in een onzekere tijd. Gezien de grote lastenstijgingen waar huishoudens mee te maken hebben, is ervoor gekozen de OZB niet te verhogen'.

00:31:20

Harry Bouma: Nadat dit akkoord werd gesloten, is de wereld nog veel meer in een stroomversnelling geraakt. Niet alleen voor burgers, ook voor ondernemers. We hebben er net al het één en ander over gehoord en ook zonder dat wisten we dat wel. Als we dat constateren, moet je je wellicht afvragen of een akkoord wel in beton gegoten moet zijn tegenwoordig of dat je juist het lef moet hebben om je keuzen aan te passen aan maatschappelijke ontwikkelingen. Met het invoeren van reclamebelasting willen we de openbare ruimte verbeteren. Op het Sontplein doen bedrijven ieder jaar 6.000 euro - volgend jaar wordt het nog meer - in de pot, die verder gevuld wordt door gemeenten en een fondsbijdrage, waarvan iedere dag het plein netjes wordt opgeruimd. Hoezo verbetering van de openbare ruimte? Wat zou u doen als u ondernemer was en volgend jaar de rekening voor reclamebelasting in de bus kreeg?

00:32:22

Harry Bouma: IKEA werd ooit grootste onthaald in de stad en kreeg zelfs een reclamezuil. Nu moeten ze fors gaan betalen. Kan iemand me dat uitleggen? McDonald's heeft twee jaar geleden verbouwd. Om te voldoen aan de eisen van het Masterplan Sontplein moest de reclame groter dan de eigenaar van plan was. Ja, u hoort het goed. Heel veel geld extra heeft dat gekost en nu moeten ze betalen voor die grote reclamezuil die hun destijds is opgelegd. Ik kan het niet uitleggen.

00:32:58

Harry Bouma: Dan heb ik het nog niet over hoe we, als de belasting wordt ingevoerd, dit gaan controleren en handhaven. Volgens mij hebben we daar in deze gemeente in het verleden al de nodige negatieve ervaring mee opgedaan. Ondernemers die willen verduurzamen lopen tegen problemen aan op het gebied van netcongestie;

wettelijke belemmering als het gaat om samen met andere bedrijven energietransitie plannen uit te voeren. Laten we die ondernemers daarbij helpen. De bereidheid is er.

00:33:29

Harry Bouma: Kortom, laten we niet aan dit gedrocht beginnen. Het zet alleen maar kwaad bloed. We kunnen beter samen dingen bedenken die de openbare ruimte ten goede komen en waar we samen achter staan. Dat levert echt veel meer op. Dank u wel.

00:33:45

Voorzitter: Dank. Dan gaan we door naar de heer Guus Vries.

00:34:01

Guus Vries: Mijn naam is Guus Fries, namens de VBNO, de bedrijvenvereniging gefocust op de bedrijven in het noordoostelijk deel van de stad. We hebben 170 leden en er is al heel veel gemor onder onze achterban. Ik moet mijn speech een beetje aanpassen, omdat er al redelijk wat gras voor mijn voeten is weggemaaid, maar ik probeer de lijn te houden. We hebben 2022 een coalitieakkoord gezien, waarvan wij schrokken. Wij dachten: hé, we missen de rol van de ondernemer. Wordt die ondernemer als noodzakelijk kwaad gezien en hoe gaan we ermee om? En passant werden we wel genoemd bij economie, maar we hadden wel zoiets van waar blijft die ondernemer in het geheel? Die angst van toen is wel de waarheid. Niet alleen nu, door deze maatregel, maar we zien veel meer dingen gebeuren, waarvan we denken: jongens, de stad gaat wel een heel andere koers inslaan. Met betrekking tot de reclamebelasting zal het beoogde doel nooit bereikt worden. We hebben nu het voorbeeld gehoord van IKEA en ik had McDonald's er ook op staan. McDonald's heeft een hoge mast staan. Daar hebben een heleboel mensen hier een verschrikkelijke hekel aan, dat weet ik. Die mast gaat echter nooit weg. Die staat er over tien jaar nog en die staat er over 20 jaar ook nog, want McDonald's heeft een budget voor dat soort zaken, dus die reclamebelasting gaan ze betalen.

00:35:15

Guus Vries: McDonald's raak je niet. Je raakt die middelgrote ondernemer en je raakt die kleine ondernemer. Dat is het grote probleem. Wat al genoemd werd en wat ik ook zie, zijn de kosten voor de handhaving. De beoogde opbrengsten zullen rondom de vijf ton zijn, maar de kosten gaan veel hoger worden. Er moet juridisch gezien zoveel gebeuren. Ondernemers gaan natuurlijk heel creatief om met de regels die straks gaan gelden. Zij gaan hun reclame-uiting zoveel maanden op die gevel plakken en ze gaan verschuiven. Wie gaat dat allemaal controleren? Hoe ga je dat handhaven en wie gaat dat betalen? Dat is kansloos.

00:35:50

Guus Vries: Dan heb ik ook het punt, dat een vergunning leidend moet zijn, wat net ook genoemd werd. Iemand heeft een vergunning gekregen, die is getoetst door de welstand. Die doet daar zijn plasje over. Die is getoetst door andere ambtelijke instanties en die vinden er ook allemaal wat van. Er moet extra betaald worden op basis van de maatregelen die worden voorgeschreven. Vervolgens komt er doodleuk een college dat zegt, u gaat ook maar belasting betalen. Volgens mij is het juridisch trouwens ook onhaalbaar.

00:36:15

Guus Vries: Vestigingsklimaat en uitstraling voor de stad Groningen. Nieuwe ondernemers schrikken. We willen juist ondernemers erbij hebben, maar met dit soort 'ondernemertje pesten' bereik je het omgekeerde: Groningen wordt impopulair voor die ondernemer. Waak daarvoor.

00:36:28

Guus Vries: Het laatste, wij hadden altijd een hele goede band met de gemeente. De laatste tien jaar ging het echt goed. Het was niet meer zij de ondernemer en zij de gemeente, maar het was wij en we trokken gezamenlijk op. Met dit soort dingen gaat er verwijdering ontstaan. De gemeente wil ook van alles van ons, terecht. We hebben het probleem van ondermijning, een levensgroot probleem. De gemeenten verwacht van alles van ons en daar willen we graag aan meewerken, maar het moet wel over en weer zijn. Liefde moet van twee kanten komen, besef dat heel goed. Met zoiets kleins als dit wordt zoveel kwaad gezet. Dank u wel.

00:37:02

Voorzitter: Dank voor uw inbreng met ook de vraag om de microfoon te sluiten en het pasje eruit te halen. Dan gaan we naar de laatste spreker, Robert Pestman.

00:37:20

Robert Pestman: Dank u wel, Voorzitter. Ik sta hier als kleine ondernemer uit de Zwanestraat. Ik heb hier gelukkig, zag ik, een heleboel collega's. Wij zijn niet georganiseerd. Daar vinden wij in onze winkel te klein voor of misschien vinden we de organisatie niet leuk, dat laten we in het midden. Groningen heeft de leus 'er gaat niets boven Groningen'. Nu, qua rare ideeën winnen ze het op het ogenblik inderdaad wel enorm. Het excuus dat de verrommeling tegengegaan moet worden en het straatbeeld opgeknapt, is een grote farce. Dit gaat om geld, daar hoeven we het verder niet over te hebben. De manier waarop de gemeente met de ondernemers omgaat...

00:37:58

Robert Pestman: Dat is absoluut zonder enige participatie, laten we dat even voor alle raadsleden duidelijk hebben. Wij hebben geen bericht van de gemeente gehad. Misschien Groningen City Club of Horeca Nederland wel, maar de ondernemers in de binnenstad en andere ondernemers, die even buiten de stad zitten en niet georganiseerd zijn, horen niets van deze gemeente. Er wordt een overval op ons gepleegd, waarover eerst alleen maar in een nieuwsbrief summier stukjes staan en in één keer is het een voldongen feit en dan kunnen we het even uitprinten, want het staat op de website van de gemeente. Ik vind het geweldig, moet ik u eerlijk zeggen. Als ik zo met mijn klanten omga, zijn ze er straks niet meer. Dan komen we op het volgende: de klanten van de gemeente zijn er straks ook niet meer. Bij ons in de Zwanestraat gaat er veel leegstand komen en er komt straks nog veel meer leegstand. Er worden geluiden geopperd dat de gemeente misschien de panden moet kopen. Alstublieft gemeente, doe dat niet, u kunt dat niet. U kunt niet eens fatsoenlijk voor uw ondernemers zorgen, dus hoe wilt u voor de panden van de ondernemers zorgen?

00:39:04

Robert Pestman: Het zijn allemaal zorgen, die tot dus ver nog niet benoemd zijn - ik heb ook een heleboel afgestreept - maar die ik wel eventjes wil melden. Als de

gemeente doorgaat op deze manier, u denkt allemaal dat de ondernemer de manier is om geld te krijgen, dan heb ik slecht nieuws voor u. Het gaat slecht met de ondernemers. We zijn nog niet door de coronacrisis heen en we zijn nog veel aan het betalen. Wat er leegkomt, is daar nog het gevolg van. Ik zie het lampje branden. Ik stop, mevrouw.

00:39:36

Voorzitter: Dank voor uw inbreng. Ik wil u allen bedanken. Dan is er nu de gelegenheid voor raadsfracties om een vraag te stellen met daarbij ook de oproep om te benoemen voor wie die specifiek is. Mevrouw Jacobs, VVD.

00:39:57

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): De oproep is aan één van de georganiseerde ondernemers. Erik Bos was de eerste, dus laat ik de vraag aan hem stellen. We hebben in de stukken gelezen dat u overleg heeft gehad met de gemeente. Kunt u aangeven hoe dat overleg verlopen is en hoe de beide standpunten zijn gewisseld?

00:40:15

Voorzitter: U hoeft het pasje er niet in te doen, u kunt de microfoon indrukken en dan kan iedereen zo een antwoord geven.

00:40:23

Erik Bos: We hebben vanaf het begin, toen bekend werd dat er dat reclamebelasting 'hot' werd, inderdaad het contact gezocht met de gemeente. We hebben meerdere keren gesproken met Mirjam Wijnja. Hulde daarvoor, daar kan ik niets van zeggen. Het contact is er geweest. We hebben onderling onze standpunten uitgewisseld. Wij dat we heel duidelijk tegen reclamebelasting zijn en Mirjam heeft aangegeven dat de gemeente dat zou willen om de verrommeling tegen te gaan. Daar zijn wij het volkomen over eens, dat heb ik net ook gezegd, alleen daar heb je geen reclamebelasting voor nodig. Je kunt dit beter in overleg met ondernemers proberen te bewerkstelligen. Een keer of drie, vier hebben we daarover gesproken, hoor en wederhoor, en zijn we op de hoogte gesteld over hoe de tarieven eruit zouden kunnen zien. Wij hebben aangegeven dat wij in ieder geval ten eerste wilden proberen te kijken naar de tarieven, zodat in ieder geval de kleine ondernemer niet gelijk getroffen wordt. Nu, daar is rekening mee gehouden, maar we hebben ook grotere ondernemers - of het nu buiten de binnenstad is, vind ik niet zo interessant - en grootwinkelbedrijven, waar meer dan de helft van de retailers van...

00:41:47

Erik Bos: Sorry, meer dan de helft van de werknemers in de retail werkt bij het grootwinkelbedrijf. Er zijn erbij, die worden getroffen voor drie en een half duizend euro. Wij zijn mordicus tegen reclamebelasting en we willen het liever samen oplossen.

00:42:03

Voorzitter: Bedankt voor uw antwoord. Voor de volgende vragen: de oproep om te proberen echt een antwoord te geven op de vraag. GroenLinks.

00:42:13

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Allereerst bedankt aan alle insprekers. Ik kan me zomaar voorstellen dat ik vanavond niet jullie favoriete politicus zal zijn, maar ik wilde toch ook een vraag stellen. Het was toevalligerwijs ook aan

Erik Bos. Excuus, dan mag u toch nog, als u het goed vindt, even terug. U had het over de gebiedsgerichte aanpak en verwees daarbij ook onder andere naar Tilburg. Hoe zou dat hier in het Groningse model uitzien, als we dat hier zouden doen?

00:42:42

Erik Bos: Ik wil graag in herinnering roepen datgene wat wij onder vorige beleidsambtenaren met de gemeente hebben afgesproken - 2018, 2019 en 2020, tot corona kwam - om gebieden gezamenlijk te verkennen met ondernemers. Dat hebben we ook gedaan. We hebben straatexcursies gedaan en we hebben avonden belegd om uit te leggen wat wij precies zouden willen bereiken om overtollige reclame, verrommeling, fietsen voor de deur en grote klappborden tegen te gaan. Daar waren we uit in de Oudestraat en er lag een compleet concept klaar. Toen kwam corona en hield het op. Het werd stil en we hebben er nooit meer iets over gehoord. We willen het graag opnieuw gaan doen.

00:43:24

Voorzitter: Een vraag van D66.

00:43:28

De heer Rustebiel (D66): Ook voor de heer Bos. Excuses, u mag weer gaan staan.

00:43:35

Erik Bos: Op die manier houd ik een goddelijk lijf natuurlijk.

00:43:36

De heer Rustebiel (D66): Een hele korte vraag, hoor. Het vertrekpunt van de gemeente is in het gesprek dus altijd het invoeren van de belasting geweest en nooit een breder gesprek over een plan voor de verrommeling?

00:43:49

Erik Bos: Nee, we hebben wel met de ambtenaren van RO gesproken over hoe kun je fietsenoverlast tegengaan in de Zwanestraat. Dat is trouwens een mooi voorbeeld van participatie en overleg met ondernemers, want uiteindelijk hebben we samen met de ondernemers in de Zwanestraat opgelost om de fietsen uit de Zwanestraat te krijgen en zo een toegankelijke straat te creëren met zijn allen. Dat was het, maar over de rest niet. Dan moet je echt teruggaan tot voor 2020, voor corona, toen we inderdaad regelmatig overleg hadden met de beleidsambtenaren Jeroen Westendorp en zijn opvolger Kevin van Osnabrugge.

00:44:28

Voorzitter: Dank voor uw antwoord. De Partij voor het Noorden.

00:44:31

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, Voorzitter. De uitspraak van Harry Bouma intrigeerde mij: "Lef om keuzen aan te passen". Dit staat wel in het coalitieakkoord, dus dan moet er wel heel veel lef voor nodig zijn. Begrijpt u dat ook?

00:44:56

Harry Bouma: Ik vind het mooi dat ik de vraag krijg. Volgens mij zie je in de hele landelijke ontwikkeling discussie, komende verkiezingen ook, als wij zo meteen tot nieuwe coalities moeten komen, hoe dicht spijkeren we dingen nog in deze tijd, als we van tevoren al weten dat we tussentijds moeten bijstellen. De wereld verandert, de wereld verandert razendsnel. De oproep is: wees niet bang om, als je signalen

krijgt dat er iets verandert in de maatschappij, om daarop te anticiperen. We hebben zes sprekers gehad vanavond en als je dan ziet in wat voor ellende heel veel ondernemers zitten en als je dan hoort wat voor weerstand er is tegen het invoeren van een dergelijke reclamebelasting.

00:45:39

Harry Bouma: Waar gaat het eigenlijk over? Jongens, in geld gaat het helemaal nergens over. De grote bedrijven zijn allemaal tegen. Waarom? Omdat ze het een belachelijke maatregel vinden. Luister daarnaar en durf dan te zeggen: hartstikke goed dat we dat toen besloten hebben, maar de wereld is veranderd. Wees niet bang om af te wijken van afspraken, want ik denk dat we dat in de komende jaren veel meer zullen moeten doen, willen we alle ontwikkelingen in de maatschappij kunnen blijven volgen en daar goed op kunnen anticiperen. Dat wordt namelijk steeds belangrijker om de geloofwaardigheid van de politiek in de lucht te houden.

00:46:15

Voorzitter: Dank voor uw antwoord. Ik sta elke fractie toe één vraag te stellen. We gaan nu naar het CDA.

00:46:23

De heer De Haan (CDA): Ten eerste bedankt aan alle insprekers voor uw heldere betoog. In principe is mijn vraag niet specifiek aan iemand, dus sta vooral op als je er een goed antwoord op weet te fabriceren. Mijn vraag gaat over die kleine ondernemer. Ik kan me maar zo voorstellen dat vandaag wordt gezegd, die kleine ondernemer wordt niet echt geraakt. Dat zijn namelijk de ondernemers die wellicht onder de vrijstellingen vallen van minder vierkante meters. Ik ben vooral benieuwd hoe u daartegen kijkt, misschien vanuit de GCC of vanuit een andere organisatie. Of meneer Pestman, u mag dit ook wel beantwoorden.

00:46:58

Voorzitter: De heer Pestman.

00:47:09

Robert Pestman: Daar wil ik graag wat op zeggen. Eén van mijn collega-insprekers gaf het ook al aan, McDonald's raak je niet met deze dingen, maar daar raak je ons mee. Wij zijn de kleine ondernemers die veel geld betalen om een pand te huren in de binnenstad. We hebben gelukkig ook nog een goddelijke regering, die denkt dat als de inflatie vijftien procent is, dat de huren dan ook maar met vijftien procent omhoog moeten. Waar die economische wijsheid vandaan komt, weet ik ook niet.

00:47:33

Robert Pestman: Wij willen onze naam op de gevel hebben. Dat hoeft niet eens zo groot. Wij willen onze naam ook nog op de ramen hebben. Dat hoeft niet eens zo groot, maar een vierkante meter is het zomaar. De vrijstelling van twee vierkante meter is natuurlijk een farce. Wij hebben bedacht, onze winkel ziet er leuk uit, dus we leggen een mat buiten; de rode loper. Deze is zwart, maar voor de rode loper moeten we straks waarschijnlijk precariobelasting betalen. Wij maken namelijk gebruik van de openbare ruimte, ook al kan iedereen eroverheen lopen. Daar staat ook een logo op. Hoe vaak moet je gestraft worden om ondernemer te zijn en te proberen je spullen aan de man te brengen? Het is heel vreemd dat in dit college niet doordringt dat het nodig is, om onze producten aan de man te brengen, om een paar dingen

visueel naar voren te brengen en dat je een paar merken op je ramen zet. Ga naar HORNBAACH, die is straks helemaal aan de beurt, als je ziet wat daar op de gevel staat.

00:48:34

Voorzitter: Ik denk dat uw punt duidelijk is, meneer Pestman.

00:48:36

Robert Pestman: Dank u wel, mevrouw.

00:48:37

Voorzitter: De SP.

00:48:41

De heer Brandenburg (SP): Dank, Voorzitter. Dank ook aan alle sprekers. Heel waardevol, denk ik, om dat geluid hier in de raad te hebben. Ik weet niet zo goed wie de vraag het beste kan beantwoorden. Al sinds 2019 staat er in coalitieakkoorden dat we het gebruik van de openbare ruimte gaan beprizen. Ik ben wel benieuwd wanneer voor het eerst de gesprekken over het mogelijk invoeren van een reclamebelasting zijn gevoerd met ondernemers.

00:49:11

Voorzitter: Wie kan daar helder antwoord op geven? De heer Bos.

00:49:18

Erik Bos: In het begin van dit jaar hadden wij een binnenstadsoverleg met de wethouders. Ik moet eerlijk zeggen, Mirjam heeft toen aangegeven, dat in het coalitieakkoord stond dat reclamebelasting ingevoerd ging worden. Op dat moment nam ik het voor kennisgeving aan. Later, toen wij aan tafel zaten en hetzelfde verhaal naar voren kwam, heb ik gezegd: "Neem me niet kwalijk, maar als de politiek iets in een akkoord schrijft, dan wordt over het algemeen meer niet uitgevoerd, dan dat er wel wordt uitgevoerd". Toen zei Mirjam - ik kan het me nog herinneren als de dag van gisteren - "Wij zijn Groningen, wij zijn niet Den Haag". Oké, ik vind het mooi om te horen, maar net wat Harry zegt, iets hoeft niet in beton gegoten te zijn. Soms blijkt dat er verkeerde dingen opgenomen zijn, waar je op een gegeven moment toch van af moet wijken.

00:50:12

Voorzitter: Dank. Stadspartij 100% voor Groningen.

00:50:16

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Mag ik ook één vraag stellen aan twee sprekers?

00:50:21

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dan stel ik de vraag aan de heer Broekema van Ondernemersvereniging Haren. U gaf aan dat u al samenwerkt met de gemeente om verrommeling tegen te gaan. Als de belasting nu ingevoerd gaat worden, dan zou ik mij voor kunnen stellen dat u dan denkt: ik betaal nu belasting voor iets wat de gemeente dan zou kunnen gaan doen. Bent u na het invoeren van de belasting nog bereid om de activiteiten die u ontplooit om de verrommeling tegen te gaan, uit te voeren of gaat dat een lastig gesprek worden?

00:50:53

Henk Broekema: Als ondernemers proberen we natuurlijk met elkaar een goede omgeving te creëren. We hebben met de gemeente in de jaren vanaf 2019, na de samenvoeging van Haren met Groningen, dit project uitgewerkt. Daar heeft de gemeente een bijdrage aan geleverd samen met de ondernemers. Dit is nu niet direct aanleiding om ineens de kont tegen de krib te gooien, maar het is natuurlijk wel bijzonder dat je samen iets regelt en vervolgens beboet gaat worden voor wat je samen hebt opgezet. Dat geeft een raar gevoel.

00:51:29

Voorzitter: Dank voor uw antwoord. Student en Stad.

00:51:33

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ook dank aan alle sprekers. Ik heb een vraag voor de heer Vries over hoe hij denkt dat zijn leden gaan reageren op de reclamebelasting. Zal dat inderdaad gaan leiden tot het weghalen van reclame of zal het overgrote deel de reclamebelasting betalen en de reclame laten staan?

00:52:05

Guus Vries: Dat gaf ik zonet al een beetje aan. De ondernemer is natuurlijk creatief en zal alles doen om aan die belasting te ontkomen. Hij zal eerst van die vrijstelling gebruik maken en op het moment dat die vrijstelling vervalt, dan zal creativiteit gaan ontstaan. Ik denk dat de bereidheid om te betalen heel gering is en dat de creativiteit groter wordt. Dat denk ik.

00:52:25

Voorzitter: Dank voor uw antwoord. De Partij voor de Dieren.

00:52:29

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank. Dank ook aan alle sprekers. Ik heb heel veel opgeschreven. Er valt heel veel te vragen, maar laat ik maar een algemene filosofische vraag over reclame in het algemeen en ondernemerschap stellen. Er is ook afgesproken om een stukje zelfregulering te doen, dus ik vraag me af: zou het ook mogelijk zijn een vorm van ondernemer te zijn en dat je met die zelfregulering met minder reclame afkan? Dan moet er ik even iemand uitpikken die misschien de vraag kan beantwoorden. Misschien Guus Vries, omdat u voor de grotere bedrijven staat. U heeft het over creativiteit, maar zou het ook mogelijk zijn om een vorm van ondernemerschap uit te oefenen, waarbij je met elkaar afsprekt om minder reclame te maken en toch goed kunt ondernemen?

00:53:18

Guus Vries: Ja, dat vind ik een prima suggestie. Alleen, dat moet je op voorhand in je regelgeving vastleggen. Dat moet je niet achteraf bestraffen met een belasting, maar je moet van tevoren aangeven wat je verwacht van de ondernemer in de zin van zijn reclame-uitingen. Het moet gewoon in de regelgeving vastliggen in plaats van in de belasting achteraf.

00:53:40

Voorzitter: Eén korte vervolgvraag, bondig graag.

00:53:43

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): We hebben het nu ook over

zelfregulering, dat er afspraken gemaakt worden met ondernemers over hoe kunnen we die openbare ruimte terugwinnen, dus dat er ook vanuit de ondernemers iets gaat gebeuren. Zonder boetes of wat dan ook, zou u dan kunnen indenken dat u zelf met uw leden, 170 stuks zijn dat er, afspraken maakt over wij gaan samen kijken hoe we met minder reclame afkunnen?

00:54:07

Guus Vries: Ja, ik vermoed dat dit zeker kan. Dat geldt niet alleen voor onze vereniging, maar ik denk dat ik dan ook namens de andere verenigingen spreek. Ook wij zijn gebaat bij een schoon, heel, veilig en een nette uitstraling van de gebieden. Daar willen wij samen met ondernemers best aan werken en ook met de gemeente. Alleen, je moet wel terug naar die basis dat je vooraf moet afspreken wat de bedoeling is. Op het moment dat dan er niet naar gehandeld wordt, dan kun je gaan handhaven of in gesprek gaan met de betreffende ondernemer. Wij willen zeker met elkaar in gesprek. Absoluut.

00:54:39

Voorzitter: Ik denk dat het helder is. PVV, u had een vraag?

00:54:46

De heer Ram (PVV): Ja, dank u wel, Voorzitter en ook dank ook aan de sprekers voor hun inbreng. Ik heb een vraag voor mevrouw De Groot. Het gaat over het ondernemingsklimaat. Dit draagt niet bij natuurlijk aan het ondernemersklimaat. Misschien kunt u vertellen hoe u nu het ondernemersklimaat aan zich of in het algemeen ervaart? Is dat slechter is geworden of wat de oorzaken daarvan zijn?

00:55:16

Jeanet de Groot: Zoals ik al schetste, hogere huur en energiekosten en alles wat daarbij hoort en het terugbetalen van de regelingen tijdens Corona opgebouwd...

00:55:27

Jeanet de Groot: Er is sprake van veel stille armoede onder ondernemers. Ik spreek namens de horecaondernemers en het draagt niet bij. Alles is vergund in de omgevingsvergunning en alles daarbij en het draagt niet bij als we nog een extra heffing als de reclamebelasting gaan doen. Het is schrijnend. Ik refereerde aan de bruisende binnenstad. Ik vrees dat er meer leegstand komt door nog meer druk bij de ondernemers neer te leggen. Dat is niet alleen de reclamebelasting, maar dit is echt wel de druppel dat er weer een geldelijk middel is, wat bij de ondernemers terecht komt. Is dat antwoord op uw vraag?

00:56:09

Voorzitter: Dank. We gaan naar de ChristenUnie.

00:56:12

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een vraag voor de heer Noordhoek. De heer Noordhoek had het ook over de gebiedsgerichte aanpak en ik vroeg me af of daarover ook al gesprekken hebben plaatsgevonden met de gemeente, hoe dat vormgegeven zou kunnen worden en of daar ook al dingen in gaande zijn?

00:56:32

Matthijs Noordhoek: Ik kan daarop reageren, maar het beste is dat ik ook weer even

naar de heer Bos wijs. Er zijn vanuit Bedrijvenvereniging West en de club van Erik gesprekken geweest. Wij hebben daar ook aan bijgedragen, dus zeker.

00:56:54

Voorzitter: Is er een raadsfractie die geen vraag heeft gesteld en nog een vraag wil stellen? Nee?

00:56:59

Voorzitter: Dan sluiten we hierbij het onderdeel met de insprekers af en gaan we door naar de raad. U kunt uiteraard blijven zitten en het debat volgen. We gaan naar de eerste termijn, wat betekent dat de raadsfracties de kans hebben om politieke vragen te stellen richting het college. Er zijn al een hoop technische vragen gesteld. Die zijn op het RIS ook beantwoord, dus probeer de vragen echt te beperken tot politieke vragen. Ik kijk even om me heen welke fracties een politieke vraag willen stellen. Oké, dan maken we een rondje. Als een vraag al door een andere partij is gesteld, stel ik voor om vooral de aanvullende vragen te stellen. GroenLinks.

00:57:46

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Kan de wethouder - kort uiteraard - toelichten in hoeverre de reclamebelasting landt bij de ondernemers en in hoeverre het landt bij andere instellingen zoals sportclubs, buurthuizen en dergelijke?

00:58:02

Voorzitter: ChristenUnie.

00:58:05

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb twee vragen. De eerste gaat over de samenwerking waar we het net over gehad hebben, de gebiedsgerichte aanpak. We hebben gehoord dat die gesprekken over gebiedsgerichte aanpak hebben plaatsgevonden. Hoe draagt volgens de wethouder de reclamebelasting hier wel of niet aan bij? Tweede vraag gaat over het Koopmansplein in Ten Boer. Er ligt al een jaar of vijf een plan om het Koopmansplein aan te pakken. Het wachten was op de versterkingsadviezen van de panden daar. Die zijn er nu sinds kort, dus uiteindelijk hopen we, dat er grote stappen gezet gaan worden in de aanpak van het plein daar. Nu komen er twee dingen samen voor de ondernemers aan het Koopmansplein. Dat is namelijk de verbouwing die daar moet plaatsvinden en die reclamebelasting of het aanpassen van de reclame. De vraag aan de wethouder is of dat op de één of andere manier samen zou kunnen gaan.

00:59:01

Voorzitter: Dank. Ik wil vragen aan de fracties om de vragen wel echt kort en bondig te houden. Het CDA had ook een aantal politieke vragen.

00:59:09

De heer De Haan (CDA): Ja, ik dacht dat we bezig waren met een rondje, maar helemaal goed. Voorzitter, een aantal vragen. Ik zou graag horen van de wethouder waarom uiteindelijk niet gekomen is tot die gezamenlijke oplossing? Waarom heeft het college niet voor die weg gekozen? Ik heb bijvoorbeeld een voorstel gehoord om nog het komende jaar te kijken of samen een oplossing gevonden kan worden, dus eigenlijk te komen tot uitstel van die reclamebelasting. Ik ben wel benieuwd waarom daar niet voor gekozen is. We zien ook dat alle insprekers vandaag ondernemers zijn en dat in ieder geval met een deel daarvan gesproken is.

00:59:40

De heer De Haan (CDA): Ik vraag me af waarom hier geen verenigingen, culturele instellingen et cetera zijn en wat dit volgens de wethouder zegt over het participatieproces? Kan de wethouder uitleggen hoe ze verenigingen en culturele instellingen ook in dit proces betrokken heeft? Mijn laatste vraag gaat wel over ondernemers en bedrijven die een keiharde strijd aan het voeren zijn tegen de trend dat iedereen alles online koopt. Ik vraag me af hoe de wethouder denkt dat deze belasting daaraan bijdraagt.

01:00:12

Voorzitter: Dank. De VVD.

01:00:13

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ik zou graag van het college willen horen hoe ze terugkijkt op het proces van het willen invoeren van deze belasting? Zo lazen wij in de begroting dat deze belasting werd ingevoerd, is in allerijl dit debat belegd en hebben we geen fatsoenlijke voorbereiding gehad. Ik zou de vraag van meneer De Haan iets anders willen zeggen, waarom heeft u ervoor gekozen om niet te spreken met de Sportkoepel, de culturele sector en de eigenaren van religieuze gebouwen? Deze hadden ongetwijfeld niet gedacht dat ze onder de reclamebelasting zouden vallen. Of vindt het college het voldoende als de collegepartijen akkoord zijn met de invoeren van de belasting en doen de overige fracties er niet toe? Graag uw reflectie op deze gang van zaken.

01:00:59

Voorzitter: D66.

01:01:02

De heer Rustebiel (D66): Eerder werd afgezien van reclamebelasting vanwege corona. Die faillissementen komen nu allemaal. De terugbetalingen spelen, hoge energielasten en personeelskosten, dus wat maakt dit een beter moment voor invoering dan de vorige keer dat we het erover hadden? Bent u niet bang dat juist de kleine ondernemer de dupe is van deze belasting, terwijl al die grote bedrijven het af kunnen tikken? Had daar in het voorstel niet meer rekening mee gehouden kunnen worden?

01:01:25

Voorzitter: De SP.

01:01:27

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, daar een beetje op aansluitend en we hoorden het ook bij de sprekers al: de McDonald's raak je hier niet mee, want die zitten vaak buiten de binnenstad. In hoeverre heeft het college overwogen om bijvoorbeeld ook Sontplein en de meubelboulevards onder het binnenstadstarief te laten vallen? Waarom is daar niet voor gekozen?

01:01:46

Voorzitter: De Stadspartij.

01:01:47

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Meer vragen dan tijd, dus ik pik de belangrijkste eruit. Waarom heeft het college er niet voor gekozen om het raadsvoorstel op de gebruikelijke wijze en tijdig aan de raad

voor te leggen, waardoor we op een fatsoenlijke manier ons werk kunnen doen? Waarom maakt een niet door de raad aangenomen raadsvoorstel al onderdeel uit van de concept gemeentebegroting? Het CDA heeft een vraag gesteld, waar ik mij bij aansluit, over de gezamenlijke aanpak zoals voorgesteld door vertegenwoordigers van ondernemers. Waarom mag de raad niet het volledige 60.853 euro kostende onderzoek ontvangen? Tot slot, Voorzitter, wat is nu eigenlijk het doel? Is het doel dat ondernemers naast reclame-uitingen hun bedrijfsnaam verwijderen? Is dat wat de wethouder het liefste zou zien, want dan is een reclame- en uitingenverbod wat ons betreft misschien wel beter.

01:02:34

Voorzitter: Student en Stad.

01:02:36

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik had als het goed is ook aangegeven dat ik enige visuele ondersteuning daarbij nodig heb. Ik hoop dat dit nu tevoorschijn komt.

01:02:45

Voorzitter: Ik vraag u om daar dan een concrete vraag bij te plaatsen.

01:02:50

De heer Swets (Student en Stad): Ja, het zijn twee afbeeldingen en ik denk dat de vraag redelijk voor de hand ligt. Kan de wethouder aangeven welke openbare ruimte op de tweede foto precies wordt herwonnen? Dat is de eerste vraag. Daarnaast, waarom komen de opbrengsten van deze belasting niet ten goede aan het Ondernemersfonds? Bijvoorbeeld bij betaald parkeren komt het wel ten goede aan de bewoners. Kan de wethouder het volledige participatieproces, dat is doorlopen, voor ons schetsen en daarop reflecteren? Dat sluit aan bij de vragen van zowel VVD als CDA. Trekt de wethouders zich het verwijt van de insprekers aan dat de band tussen gemeente en ondernemers met dit soort plannen beschadigd wordt?

01:03:31

Voorzitter: Dank. Dan kijk ik rond. PvdA.

01:03:35

De heer Van Veen (PvdA): Dank u wel. Ik had een paar vragen die al gesteld zijn, dus die hoef ik niet te herhalen. Het is duidelijk is dat de reclamebelasting ook gaat gelden voor panden van de gemeente Groningen. Is de wethouder voornemens om daar ook de reclame-uitingen terug te brengen, de verlichting minder fel te doen of iets in die categorie?

01:03:54

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

01:03:55

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. We hebben vandaag ook geconstateerd dat ook de buurtaccommodaties, speeltuinen en de Speeltuincentrale echt helemaal van niets weet. Het is toch wel een bijzondere communicatie dat er eigenlijk geen communicatie is.

01:04:15

Voorzitter: Wilt u naar een vraag toewerken?

01:04:18

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Waarom is dat? Waarom is er niet met dat soort toch wel belangrijke instellingen gecommuniceerd? De tweede: als bedrijven of instanties toch in het eerste jaar uitstel krijgen, kun je dan niet beter nog een jaar wachten en dan het gesprek aangaan met deze en gene? Er dus veel meer tijd voor nemen, waardoor je dat veel zorgvuldiger doet en ook instanties, bedrijven en bedrijvenverenigingen dan de kans krijgen om met een serieus tegenplan te komen. De laatste vraag, Voorzitter. Het is al een paar keer gezegd, maar de handhaving en de uitvoeringskosten liggen naar onze inschatting vele malen hoger dan er nu wordt geschetst. Daarmee wordt de lak duurder dan de brief, dus doe dat alsjeblieft niet, Voorzitter.

01:05:12

Voorzitter: Zijn er nog fracties die...?

01:05:18

Voorzitter: PVV.

01:05:23

De heer Ram (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Een aantal vragen aan het college. Wat doet deze reclamebelasting met het ondernemersklimaat volgens het college? Maakt het dit college helemaal niet uit of het ondernemersklimaat slechter wordt, terwijl ondernemers het water aan de lippen staat? Waarom is er niet gesproken met ondernemers, sportverenigingen, buurthuizen en met de cultuursector? Is het doel van deze maatregelen alleen om de begroting sluitend te maken? Daarbij wegen de kosten van de maatregelen en handhaving niet op tegen de baten, dus wat is de legitimatie van zo een maatregel en waarom die invoeren? Als het daarbij ook niet eens de verrommeling van de publieke ruimte tegengaat...

01:06:13

De heer Ram (PVV): Met die reclamebelasting legitimeer je juist reclame. Mensen die ervoor betalen, die sta je toe. Met andere woorden, hoe meer je betaalt, hoe groter de reclamezuil die je kunt neerzetten. Je legitimeert het juist. Waarom doet u dat? Waarom niet kiezen voor een gemeenschappelijke oplossing?

01:06:43

Voorzitter: Zijn alle politieke vragen gesteld? Fijn, dan zijn we rond. Dat is nu het woord aan wethouder Wijnja om kort en bondig te reageren op de vragen die zijn gesteld door de raadsleden.

01:07:02

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, Voorzitter. Ik ga mijn best doen. Ook ik spreek mijn dank uit naar de insprekers. Ik zei net tegen één van hen - ik zal niet verlinken wie het was - "Ik zou het heel teleurstellend vinden, als jullie hier niet waren gekomen". Het is namelijk een belangrijk onderwerp en dat zie je maar weer. Ik denk dat het goed is om er uitgebreid aandacht aan te besteden en het te hebben over de voors en tegens en hoe doe je dat. Ik ga proberen het in volgorde van de gestelde vragen te doen. De eerste vraag die gesteld is, gaat over - en een aantal andere fracties vroegen daar ook naar - in hoeverre landt reclamebelasting bij ondernemers en elders. Ik kan daar geen harde uitspraken over doen. We hebben namelijk een nulmeting gedaan en dat is een soort eerste indicatie van waar hebben we het over

in deze gemeente, dus ik kan alleen maar 'indicatief' iets zeggen. Ik heb eerder bij het voorjaarsdebat al gezegd: het heet reclamebelasting, maar dat is niet helemaal een goede term, want het gaat over openbare uitingen. Het gaat inderdaad over meer dan alleen maar ondernemers. Het is wel degelijk zo, als je in Groningen kijkt naar waar landt dat nu, dan gaat het overgrote gedeelte, waar die belasting zou landen, over ondernemers. Dat is ook de reden dat we juist bij de ondernemersverenigingen en Koninklijke Horeca Nederland hebben gezegd daar moeten we een brede groep vroeg aan tafel hebben om ze mee te laten praten. Dat is een reden en de tweede reden is dat we, als het gaat om het bereiken van de doelstelling, het tegengaan van verrommeling en het herwinnen van de openbare ruimte - u heeft verschillende sprekers daarover horen vertellen - al intensief samenwerken met ondernemersverenigingen. Het is dus ook logisch om daar de nadruk van het gesprek te leggen.

01:08:50

Mevrouw Wijnja: Dat geeft indirect al antwoord op een vraag die later is gesteld. Het gaat over samenwerking en de gebiedsgerichte aanpak, hoe draagt reclamebelasting hier wel of niet aan bij? Kijk, het is zo en dat staat in het voorstel ook, ondernemersverenigingen hebben een voorstel gedaan aan het college, waarvan wij vinden dat het een goed voorstel is om samen te werken aan die doelstelling. Om te kijken naar de gebiedsgerichte aanpak en naar zelfregulering is een goed idee, want je moet het inderdaad samen doen.

01:09:23

Mevrouw Wijnja: De gebiedsgerichte aanpak, waaraan gerefereerd is, daar zijn de ervaringen heel wisselend mee. Het is een beetje afhankelijk welk onderwerp het was, welke straat het was of dat nu heel goed werkte of niet. Het is echter wel zo, dat wij daar enorm voorstander van zijn en dat we ook tegen iedereen hebben gezegd: op het moment dat er ondernemersverenigingen of losse ondernemers, waar dan ook, of het in Haren of Ten Boer is of in de binnenstad en die willen daarmee aan de slag, dan gaan wij als gemeente daar capaciteit bijzetten en aan meewerken. Dat is de reden dat het aangepaste voorstel is gedaan om het gefaseerd in te voeren, juist omdat we ruimte willen maken in het voorstel en twee jaar de tijd nemen met elkaar om dat te doen.

01:10:11

Mevrouw Wijnja: Waarom dan niet een jaar uitstellen? Omdat we weten dat dit hele intensieve processen zijn. Er wordt hier en daar wel gedaan alsof het niets kost, maar dat is natuurlijk niet waar. Ik heb eerder tegen uw raad gezegd, dat wij als gemeente een enorme uitdaging hebben als het gaat om capaciteit. We moeten goed nadenken bij welk doel we hoeveel uren van mensen inzetten. We moeten ook realistisch zijn. Stel je voor dat alle ondernemers in de binnenstad bijvoorbeeld, want daar zitten heel veel ondernemers, volgend jaar met de gebiedsgerichte aanpak aan de slag willen. Kunnen wij dan daar allemaal aan meewerken, zodat het voldoende oplevert? Nu, ik denk van niet. Daar heb je wat meer tijd voor nodig en daar hebben we met elkaar wat meer tijd voor nodig. Wij denken door de gefaseerde aanpak die we nu kiezen, dat we die ruimte creëren. Wat ons betreft is dat dus nog steeds de insteek, want het is een heel goed idee.

01:11:10

Mevrouw Wijnja: Er is een vraag gesteld over Ten Boer, het Koopmansplein. Ik weet even niet qua tijd, wat precies wanneer waar landt. Ik kan me wel voorstellen, dat op het moment dat één heel plein met ondernemers wordt heringericht en wordt versterkt en daar gebeurt van alles, dat het een goed haakje is om ook met elkaar te praten over hoe wil je dat de uitingen hier zijn. Dan zou het natuurlijk heel goed kunnen, dat er afspraken gemaakt worden waardoor ze binnen de vrijstelling vallen. Ik weet niet of die dingen dusdanig in de tijd samenvallen dat het helemaal perfect is. De vraag is ook of dat vanuit Economische Zaken zou moeten of misschien het gebiedsteam, maar daar wil ik wel naar kijken en dan kunnen we terugkomen op de mogelijkheden.

01:12:04

Mevrouw Wijnja: Er zijn een aantal partijen, die hebben iets gevraagd over het participatieproces. Ik heb in het begin al aangegeven waarom de groep vertegenwoordigers van ondernemers de belangrijkste groep is om in eerste instantie mee te gaan praten. Dat is veruit de grootste groep waar het over gaat. Volgens mij is dat ook goed geweest. Hoe kijk ik daarop terug? In die zin heel positief, omdat onze overtuiging is dat het voorstel door die gesprekken beter is geworden. Volgens mij is dat heel erg belangrijk. Het voorstel is ook aangepast. Dan zijn er verschillende partijen die vragen: waarom hebben jullie niet met de vertegenwoordigers van alle partijen gesproken? We hebben ervoor gekozen om dat niet te doen, omdat het over relatief kleine aantallen van bijvoorbeeld verenigingen gaat.

01:12:57

Mevrouw Wijnja: We hebben gekeken, toen het voorstel een paar weken geleden klaar was, welke adressen treft dit nu en zien we daar hele verbazingwekkende dingen of opvallende dingen. We hebben afgesproken in het college dat elke portefeuillehouder eigen adressen heeft die het betreft - het klopt namelijk niet, iedereen realiseert zich dat reclamebelasting ook over hem of haar gaat - en daar wordt contact mee opgenomen. Dat is een lopend proces en dat is de afspraak die we gemaakt hebben. Dan zou het best kunnen dat er een individuele speeltuinvereniging is - ik weet helemaal niet of die overigens op de lijst staat, hoor - maar dat is een proces wat nu loopt. Zo hebben we dat afgesproken en dat loopt de komende tijd ook door.

01:13:46

Mevrouw Wijnja: Dat betekent ook dat een ander belangrijk aspect hierin is - dat is ook waarom het juridisch wel degelijk kan en goed in elkaar zit - dat alle adressen die uit de nulmeting zijn gekomen, krijgen wat je noemt een 'voormelding'. Waarschijnlijk is dat ergens in de loop van volgend jaar. Dat betekent dat ze een soort overzicht krijgen, op het moment dat de verordening is vastgesteld, van wat betekent dat nu voor mij en in welke categorie val ik. Mensen hebben dan A. de mogelijkheid om contact op te nemen als het niet klopt en B. kunnen maatregelen nemen om hun aantal uitingen terug te brengen naar iets wat bijvoorbeeld in de vrijstelling valt, als je dat zou willen. Dat is een proces, wat nog komt.

01:14:32

Mevrouw Wijnja: In hoeverre is overwogen om het Sontplein onder de binnenstad te laten vallen? Niet, want we hebben ervoor gekozen om zoveel mogelijk de

uitgangspunten te gebruiken, zoals we dat bij andere belastingen ook doen. Dat zijn de uitgangspunten die we nu ook voorstellen, dus dat is wat het is. Wat maakt dit een beter moment? Ja, ik weet niet of er per se een heel goed moment is om een belasting in te voeren, want daar is natuurlijk nooit iemand wild voorstander van. Wij hebben wel uitgebreide gesprekken gehad - niet alleen op dit onderwerp, maar dat gebeurt breder - met ondernemers en ondernemingsverenigingen en wij weten wel degelijk in wat voor situatie heel veel mensen zitten. Dat is ook de reden dat u mij de afgelopen weken heel expliciet heeft horen zeggen dat de gefaseerde invoering, het ruimte bieden en het zorgen voor een brede vrijstelling, waar een groot deel van de kleine ondernemers onder zullen vallen...

01:15:37

Mevrouw Wijnja: Als je er net niet onder valt, is het relatief makkelijk terug te brengen naar iets wat wel onder de vrijstelling valt. De reden dat we dat gedaan hebben, is omdat we weten hoeveel mensen het moeilijk hebben en dat er van alles tegelijk aan de hand is. Juist om die ruimte te bieden en om met name met die doelgroep rekening te houden, maakt dat het alles bij elkaar opgeteld een goed genoeg voorstel is om dat nu te doen. Er zijn een aantal partijen, die iets gevraagd hebben over het proces. Ik kan er wel antwoord op geven, maar ik weet niet of dit per se de plek daarvoor is. Het is zo dat wij met elkaar samenwerken via een langetermijnagenda - excuses aan iedereen die niet weet wat dit betekent - en daar staat op welke voorstellen wanneer ongeveer komen.

01:16:31

Mevrouw Wijnja: Dat is nu ook gebeurd en vanuit de raad is het verzoek gekomen om dit separaat te bespreken. Dat is prima. Ik snap dat dit betekent dat alles, ook voor de raad, in de tijd een week naar voren moet. Volgens mij is het verzoek gedaan aan het college om ervoor te zorgen dat de raad de stukken een week van tevoren had en lagen die er ook. Er is nu alle tijd om dit te bespreken en ook nog bij de begrotingsbehandeling, dus volgens mij geeft dat alle ruimte om het voorstel te bespreken. Als het over volgordelijkheid gaat, dan vallen alle maatregelen die we nemen onder de Tarievennota. Die worden allemaal vastgesteld bij de begroting. Als je daar een aparte verordening over vaststelt...

01:17:29

Mevrouw Wijnja: Normaal gesproken doen we het zo...

01:17:30

Mevrouw Wijnja: Nu doen we dat trouwens ook. In de stemmingsvolgorde worden eerst de verordeningen vastgesteld en daarna de Tarievennota. In die zin is het dus niet anders. Nu begrijpen we wel dat dit een nieuwe maatregel is, dus dat er behoefte is om het uitgebreider te bespreken. Dat is echter hoe het proces gegaan is. U heeft uiteraard alle ruimte om daar uw mening over te hebben, maar dat is hoe we het vanuit onze kant gedaan hebben.

01:17:58

Voorzitter: Ik wil vragen om de nog openstaande vragen iets bondiger te beantwoorden. Voor raadsfracties die hierop willen reageren: de eerste termijn is nadrukkelijk niet bedoeld om een debat te voeren met het college, maar extra informatie als achtergrond om straks tussen de fracties onderling het debat te

voeren. Ik geef het woord nog eenmaal aan mevrouw Wijnja en dan gaan we door naar het onderlinge debat.

01:18:23

Mevrouw Wijnja: Voorzitter, ik zal mijn best doen om een beetje gas te geven. De foto van Student en Stad, hoe ga je daarmee openbare ruimte herwinnen? Niet, maar je kunt wel een argument maken dat je daarmee verrommeling tegengaat; het tweede plaatje versus het eerste. Of je dat vindt, is in the eye of the beholder, maar dat is wel onderdeel daarvan. Waarom de opbrengsten niet in het Ondernemersfonds? Als je naar de andere - dat is ook wel eens langskomen - gemeenten kijkt, in andere gemeenten worden de opbrengsten van de reclamebelasting geheel of gedeeltelijk in het Ondernemingsfonds gestopt. Hier hebben we dat anders geregeld. Het gaat via een deel van de OZB niet-woningen. Dat is de afspraak die hier is gemaakt en dat is in die andere gemeenten niet zo. We hebben het hier niet uitgebreid over gehad. Eerlijk gezegd, denk ik dat de afspraak zoals we die in Groningen hebben gemaakt voordeliger is voor de vulling van het Ondernemersfonds. Dat is er gewoon, dat blijft ook zo en dat blijft ook een goed idee, maar dat is de reden dat we dat nu niet doen.

01:19:25

Mevrouw Wijnja: Waarom geen jaar wachten? Daar heb ik al antwoord op gegeven. Voor iedereen die zegt, de kosten van de handhaving zullen vast hoger liggen. Nee. Nee, dat weten we vrij goed. Waarom? Ons uitgangspunt, richting al onze inwoners en ook richting onze ondernemers, is er één van vertrouwen. We gaan niet één of andere hele ingewikkelde handhavingstoestand opzetten. Kijk, je kunt de doelstelling uiteindelijk niet bereiken door één ding in te voeren. Dat is altijd een combinatie van een heleboel dingen en deze belasting is daar één stukje van. Voor die handhaving is het zo dat we de inschatting van de kosten best wel zeker weten. Waarom weten we dat? Ja, zo uniek is Groningen hiermee niet. Dit is op een heleboel plekken al ingevoerd. Er is heel veel ervaring mee opgedaan en er is ook contact geweest met andere gemeenten om zo goed mogelijk een inschatting te kunnen maken. Onze verwachting is dat het heel dicht in de buurt komt.

01:20:32

Mevrouw Wijnja: Waarom is er niet met iedereen gesproken, vroeg de PVV. Daar heb ik net antwoord op gegeven. Is het doel de begroting? Nee. Wegen de kosten op tegen de baten? Ja, dat weet je natuurlijk pas als het gebeurt, maar ik probeerde net uit te leggen dat het alternatieve voorstel, wat door de ondernemers is gedaan, ook geld kost. Dat kost namelijk ook capaciteit. Op het moment dat je die twee dingen met elkaar verbindt, dus dat je een deel beprijst via een belasting die relatief overzichtelijk is in te voeren en dat je voor het meer ingewikkelde deel, waar je meer tijd en mensen voor nodig hebt, de ruimte neemt en daar twee jaar de tijd voor neemt...

01:21:13

Mevrouw Wijnja: We denken dat door die dingen te combineren de kans op samen dichter bij onze doelen komen het grootste is. Volgens mij ben ik er dan, Voorzitter.

01:21:23

Voorzitter: Ik denk dat er nog één vraag openstaat van de VVD, één van het CDA en

één van de PVV. Welke stond open van VVD? Wie heeft er nog openstaande vragen?

01:21:38

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, het kan dat ik het gemist heb. Ik vroeg de wethouder naar de strijd, die je ziet tegen de trend dat iedereen alles online koopt. Ik ben benieuwd of de wethouder van mening is dat dit daaraan bijdraagt. Ik bedacht me nog een vraag, dus ik stel deze nog snel eventjes. Of mag dat echt niet?

01:21:55

Voorzitter: Nee, we gaan geen nieuwe politieke vragen stellen.

01:21:56

De heer De Haan (CDA): De wethouder weet vast een mooi antwoord. Ik ben benieuwd - ze mag de vraag beantwoorden, maar het hoeft niet - welke andere maatregelen er nog overwogen zijn in plaats van de reclamebelasting?

01:22:04

Voorzitter: Er stond nog één openstaande politieke vraag van de PVV over het ondernemersklimaat.

01:22:10

De heer Ram (PVV): Dat is niet de enige. Het ondernemingsklimaat inderdaad. Reflecteren op wat het doet met het ondernemingsklimaat. De tweede is die verrommeling van de publieke ruimte. Die gaan we niet tegen met reclamebelasting, maar dit legitimeert het juist. Het schiet zijn doel volledig voorbij.

01:22:29

Voorzitter: Helder. Nog een openstaande politieke vraag van Student en Stad.

01:22:34

De heer Swets (Student en Stad): Ja, twee zelfs nog. De eerste was of de wethouder zich het verwijt van de insprekers aantrekt dat de band tussen gemeente en ondernemers met dit soort plannen beschadigd wordt. Ik kan het gemist hebben, maar volgens mij heb ik ook nog niet echt een reflectie op het participatieproces zelf gehoord.

01:22:50

Voorzitter: Nog openstaande politieke vragen? PvdA.

01:22:53

De heer Van Veen (PvdA): Excuses, want we zijn nu al na tien uur, maar volgens mij is mijn vraag over...

01:22:56

De heer Van Veen (PvdA): Ik zie Mirjam al knikken, dus die wordt beantwoord.

01:22:59

Voorzitter: D66.

01:23:01

De heer Rustebiel (D66): Volgens mij zijn er nog wel meer vragen niet beantwoord. Mijn eigen vraag dan over de kleine ondernemer. De zorg wordt hier gedeeld dat die de dupe is van het voorstel. Dat was heel makkelijk op te lossen geweest met het

oprekken van het aantal vierkante meters. Deelt u die zorg en had u daar niet meer oog voor kunnen hebben?

01:23:16

Voorzitter: Ik stel voor dat de wethouder deze openstaande vragen nog gericht beantwoordt.

01:23:26

Mevrouw Wijnja: Om bij die laatste te beginnen, die heb ik volgens mij wel beantwoord. Ik heb namelijk gezegd, dat we juist hierom kiezen voor die gefaseerde invoering en omdat we zien dat dit juist over deze ondernemers gaat. In die zin, bent u daar bang voor? Nee, omdat we op basis van de nulmeting weten hoe groot de groep ongeveer is die binnen de vrijstelling valt. Zeker in de binnenstad zullen dat in hoge mate de kleine ondernemers zijn. Dat is hoe wij om proberen te gaan met die zorg, die helemaal terecht is, vanuit de ondernemers en ook vanuit de raad.

01:24:05

Mevrouw Wijnja: De Partij van de Arbeid had inderdaad gevraagd naar de eigen uitingen van de gemeente. De nulmeting heeft een aantal dingen opgeleverd, die we daarvoor niet wisten en waar we daarvoor ook helemaal niet over na hadden gedacht, bijvoorbeeld onze eigen uitingen als gemeente. In de technische vragen is er een lijst gevraagd van uitingen van de gemeente. Daar zie je wel een paar opvallende dingen in, waar wij zeker naar gaan kijken. Dat staat ook in de brief, er zijn een aantal dingen waar we naar gaan kijken naar aanleiding hiervan. Dat gaat over welstand, dat gaat over de reclamenota, maar dat gaat ook over onze eigen uitingen. Eerder was hier niet echt duidelijk aanleiding toe en die is er nu wel. Als dat leidt tot aanpassingen dan zullen we daarop terugkomen.

01:24:51

Mevrouw Wijnja: De reflectie op wat doet het met het ondernemingsklimaat. Als het gaat over hoe kun je ondernemen in een gemeente gaat het over heel veel verschillende dingen. Ik denk dat een aantal van de insprekers heel goed gezegd hebben dat we in Groningen in gezamenlijkheid ongelooflijk veel dingen doen die daar allemaal op van invloed zijn. Eén van de dingen die we in toenemende mate doen de laatste jaren is het investeren in onze openbare ruimte. Onze overtuiging is dat iedereen daar profijt van heeft, ook de bezoekers van winkelgebieden. Je doet aan de ene kant dingen om te investeren en aan de andere kant doe je dingen waar mensen misschien niet zo blij mee zijn. In de balans van die dingen is dan de vraag of je met elkaar de goede kant opgaat, ben je nog die bruisende stad en doe je dat met elkaar? Onze eindafweging is: ja, dat doen we nog steeds en we gaan de goede kant op. Daar hoeft dit helemaal niets aan af te doen, is onze overtuiging.

01:26:01

Mevrouw Wijnja: De reflectie op het participatieproces heb ik wel degelijk proberen te doen. Ik zie de heer Swets nu niet. Ik heb uitgelegd hoe we dat hebben opgebouwd en waarom we dat op die manier hebben gedaan. Ik denk dat het te verdedigen is dat we niet aan de voorkant met iedereen gepraat hebben. Ik heb geprobeerd uit te leggen waarom we van de partijen, waar we mee gepraat hebben, dachten die zijn echt belangrijk bij het in elkaar zetten van hoe doen we dat nu in Groningen. Je kunt de modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten nemen en die in

principe zo invoeren. Er zijn ook wel gemeenten die dat doen, alleen wij vinden dat geen goede manier om dat te doen.

01:26:42

Voorzitter: Ik stel voor dat we niet de antwoorden gaan herhalen in het kader van de tijd, dus het beantwoorden te beperken tot de vragen die nog open staan.

01:26:52

Mevrouw Wijnja: Ja, dus als ik zeg volgens mij heb ik de vraag beantwoord, is dat voldoende, Voorzitter, begrijp ik? Oké, ik moet heel even kijken. Ik had er nog één van het CDA openstaan. Waar heb ik die?

01:27:08

Mevrouw Wijnja: De strijd tegen online kopen. Dat is natuurlijk zo en dat is een hele belangrijke. Dat is ook één van de redenen dat we met elkaar investeren in hoe onze gemeente erbij ligt, ook voor ondernemers. Alleen de kernvraag is, denk je dat het aannemelijk is dat je die strijd gaat verliezen als je bij reclame-uitingen teruggaat naar minder dan twee vierkante meter of minder dan één vierkante meter. Eén van de uitgangspunten van het college is dat je als ondernemer moet kunnen laten zien waar je zit en ook moet kunnen laten zien wat je hier kunt halen. De vraag is alleen hoe groot is dat. Je ziet ook vaak dat organisaties, instellingen en ondernemers heel verschillend omgaan met hoe ze dat doen. Het lijkt alsof in de vraag een link wordt gelegd tussen hoe succesvol je bent versus hoe groot je uiting is. Ik weet niet of dat wel zo is en daar zijn ook niet alle ondernemers het over eens. De conclusie was namelijk juist dat we de doelstelling heel erg gemeenschappelijk hebben, namelijk het aantal uitingen, de grootte en de verrommeling willen we tegengaan. In onze ogen hoeven die dingen elkaar dus helemaal niet te bijten. Ons voorstel wat er nu ligt is om die dingen samen te brengen.

01:28:43

Voorzitter: Ik stel voor dat we zo richting de tweede ronde gaan. Ik hoop dat u akkoord bent met de beantwoording tot dusver.

01:28:54

De heer Ram (PVV): Ik heb nog steeds een openstaande vraag over de legitimatie.

01:29:01

Voorzitter: Meneer Swets.

01:29:03

De heer Swets (Student en Stad): Eén van de insprekers had het over dat de band tussen de gemeente en ondernemers met dit soort plannen beschadigd wordt. Ik zou toch wel graag van de wethouder willen weten of zij zich dit verwijt aantrekt.

01:29:14

Voorzitter: Tot slot Amrut.

01:29:16

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. Ik heb geen antwoord op de vraag gekregen waarom de raad niet het volledige onderzoek mag ontvangen.

01:29:25

Voorzitter: Volgens mij is één vraag technisch en is die reeds beantwoord. Ik stel voor aan de wethouder om nog heel kort de laatste twee vragen te beantwoorden en dan gaan wij echt door naar het debat.

01:29:38

Mevrouw Wijnja: Onze inschatting is...

01:29:42

Mevrouw Wijnja: Laat ik met de eerste vraag van de PVV beginnen. Nee, je legitimeert het niet. Wij willen juist het gesprek aanjagen en de prikkel om na te denken over wat doe je wel en wat doe je niet en hoe ziet dat eruit. We geven ruimte om reclame-uitingen te hebben en er is ruimte voor ondernemers om zelf te kiezen op het moment dat het zo groot is of ze daarvoor willen betalen of het terugbrengen en dan in de vrijstelling vallen. Legitimeren, dat zie ik dus helemaal niet zo. Zijn we bang dat de band verslechtert? Ik ben in ieder geval heel blij dat een deel van de mensen die hier zitten ook zeggen dat de samenwerking tussen ons goed is en dat de gesprekken goed zijn. Het is natuurlijk niet zo, dat als je het op één onderdeel met elkaar niet eens bent, dat de rest dan niet bestaat. Dat signaal heb ik gelukkig gehoord, want zo ziet dat er voor ons ook uit. Ik ben blij dat we in hoge mate kunnen concluderen dat we het eens zijn over de doelstelling. Het is ook duidelijk dat we het niet eens zijn over hoe je daar komt. Ik denk dat dit en blijvend kunnen samenwerken samen kunnen gaan.

01:30:54

Voorzitter: Dank voor de beantwoording. Dan is inmiddels het onderdeel van de insprekers en de politieke vragen voorbij en gaan we naar de tweede ronde en dat is het onderlinge debat tussen de raadsfractie. Een aantal van uw fracties heeft al wat tijd benut voor de politieke vragen, daar tellen we op door. Ik ga kijken wie als eerst het woord wil. VVD.

01:31:19

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, het verdriet mij zeer dat wij hier spreken over het invoeren van reclamebelasting. Het verdriet mijn fractie, omdat we al de gemeente zijn met zo ongeveer de hoogste lasten van Nederland. Het verdriet mij, omdat de ondernemers voor de zoveelste keer geconfronteerd worden met een gemeentebestuur dat denkt dat aan elke gevel een pinautomaat hangt, waar gratis geld uit komt. Het verdriet mij zeer dat u ervoor gekozen hebt om niet daadwerkelijk het gesprek aan te gaan met de betrokken ondernemers om te kijken naar een andere oplossing dan het invoeren van een belasting. U bent met hen het gesprek aangegaan om te vertellen dat reclamebelasting wordt ingevoerd.

01:31:56

Voorzitter: U heeft een vraag van de SP.

01:31:58

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, het verdriet mij een beetje dat de VVD hier nu dit frame opwekt terwijl we net nota bene mensen van ondernemingsverenigingen hebben gehoord die zeggen: "We hebben met de gemeente mee kunnen praten, we hebben het over het voorstel gehad. We zijn het er niet mee eens, maar het gesprek

was goed". U doet nu een beetje alsof de gemeente dat gesprek daar niet heeft gevoerd.

01:32:19

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): U had uw hand al opgestoken voor mijn laatste zin. Mijn laatste zin was: u bent met hen het gesprek aangegaan om te vertellen dat de reclamebelasting wordt ingevoerd. Zo is het gesprek ervaren. De voorstellen werden niet daadwerkelijk serieus genomen. Ik vervolg.

01:32:32

Voorzitter: U heeft een vraag van GroenLinks.

01:32:34

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Natuurlijk, op het moment dat een gesprek wordt aangegaan over een te nemen maatregel, moet dat gesprek toch ook vanzelfsprekend over die maatregel gegaan. Waar had mevrouw Jacobs van de VVD dan gewild dat die gesprekken over waren gegaan, als dat het voornemen was?

01:32:51

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Daar kom ik in de rest van mijn antwoord op. Volgens mij had het gesprek moeten gaan over hoe we de verrommeling van de openbare ruimte tegen kunnen gaan en niet over hoe we een nieuwe belasting invoeren.

01:33:02

Voorzitter: U heeft nog één vraag. Er mag helaas niet geklapt worden op de publieke tribune.

01:33:08

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik snap dat u het met mij eens bent. Dank u wel.

01:33:08

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de Partij voor de Dieren en daarna kunt u doorgaan met uw betoog. De Partij voor de Dieren.

01:33:14

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Veel verdriet bij de VVD en dan nu over een invoering voor...

01:33:19

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Ik hoorde de insprekers ook over bijvoorbeeld huren en energiekosten. Als bijvoorbeeld gaat over de huren, dan hoor ik van de VVD nooit verdriet of over praten met vastgoedondernemers, want dat is ook een vorm van ondernemen. Ik vraag me af of u ook verdriet heeft over dat ondernemers daarmee te kampen hebben, bijvoorbeeld in de Zwanestraat en in de binnenstad, en dat dit ongeveer het grootste deel van de kosten van een ondernemer is?

01:33:46

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Jazeker. Dan heeft u niet goed opgelet, want daar hebben wij het vele malen over gehad. Tijdens het voorjaarsdebat heb ik aangegeven dat mijn fractie het invoeren van reclamebelasting heel onverstandig vond. Een hoop gedoe, geringe opbrengsten, ondernemers en hun verenigingen die

recht tegenover het gemeentebestuur staan; de wethouder leeft waarschijnlijk op een roze wolk. De coalitiefracties riepen om het hardst dat ik voorbarig was; hoe kon ik het weten? Er was slechts een onderzoek gestart, ik kon niet weten wat de opbrengst is en de invoering stond nog niet vast. Noem het de glazen bol van de VVD, maar alles is uitgekomen.

01:34:17

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Zoals ik toen al zei, het herwinnen van de openbare ruimte - met alle respect - is natuurlijk je reinste flauwekul. Het gaat om een belasting, dus je mag de openbare ruimte gebruiken en het is de nieuwe melkkoe van de gemeente. Dan komt nu ook uit, Voorzitter, want het voorstel om samen met de ondernemers te zoeken naar een oplossing waar de belasting niet wordt ingevoerd, heeft de wethouder ijs en ijskoud van de hand gewezen.

01:34:41

Voorzitter: U heeft een vraag van de SP.

01:34:43

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, ik vraag me wel een klein beetje af...

01:34:46

De heer Brandenburg (SP): Ik begrijp het pleidooi en ik snap ook de zorgen en het verdriet wel van de VVD, maar aan de andere kant zijn er de afgelopen tien jaar tientallen miljoenen geïnvesteerd om deze binnenstad een aantrekkelijke ruimte te maken voor mensen om te ondernemen. Vindt u dat dan niet iets positiefs wat de gemeente heeft gedaan? Dat kost allemaal geld, daar mag toch ook wat tegenover staan of niet?

01:35:11

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ja, natuurlijk. U heeft ook de ondernemers horen zeggen dat ze met name tot een jaar of tien geleden de gemeente daar ook over zouden prijzen. Dat ontken ik dus ook niet. Nu is het echter wel heel erg een melkkoe. Daarnaast hebben we het niet alleen over de binnenstad. Er zitten hier ook ondernemers uit andere gebieden van de gemeente.

01:35:28

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik vervolg mijn betoog, Voorzitter. Daarnaast gaat de gemeente belasting heffen op datgene wat aan de gevel van de ondernemer zit. Een eigen gevel waar, zoals de Partij voor de Dieren al zegt, bijvoorbeeld huur voor betaald wordt. Best hoge huur en met toestemming van de huurbaas zit er reclame op en hoppa de gemeente komt met een graaihand aangerend om geld op te halen. Als het de gemeente oprecht te doen was om de verrommeling in en herwinning van de openbare ruimte tegen te gaan, waarom heeft u dan in vredesnaam niet de uitgestoken hand van de ondernemersvereniging gepakt om samen dit tegen te gaan en is de belasting uw heilige graal?

01:36:01

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): U heeft de ondernemers gehoord. Waarom werkt u niet samen, maar kiest u ervoor om recht tegenover de ondernemers te staan? Ik vraag ook expliciet aan de coalitiepartners om daarop in te gaan. Dit gedrag, Voorzitter, voelt voor de VVD - ik kies bijna nooit die woorden, maar ik kan het niet laten - als een regelrechte middelvinger richting alle hardwerkende ondernemers.

Waarom doet u dit? Ziet u dan niet dat de ondernemers en hun verenigingen een hoop doen voor de openbare ruimte? Wilt u daadwerkelijk als het meest ondernemersonvriendelijke college de geschiedenisboeken halen? Voorzitter...

01:36:32

Voorzitter: Wilt u tot een afronding komen?

01:36:34

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ja, ik zou nog een hele hoop willen zeggen. Met name zou ik wat willen zeggen over het feit dat mevrouw Wijnja namens het college zegt dat we uitgebreid de tijd hebben voor het debat. Er zijn insprekers die mogen niet meer inspreken. Er zijn bedrijven en koepelorganisaties die gisteren pas doorhadden dat ze mochten inspreken. Ik word hier...

01:36:54

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik mag maar één vraag stellen aan zeven insprekers. Ik mag nu mijn verhaal niet houden. Dit voelt voor mij niet als een goed debat. Ik had nog een hele hoop willen zeggen, maar helaas is mijn tijd op. Ik hoor graag aan het eind van de avond hoe ik de rest van mijn debat kan vervolgen. Dank u wel, Voorzitter.

01:37:09

Voorzitter: U heeft nog één vraag van GroenLinks en dan heeft u nog een kans om met een korte slotnoot te eindigen.

01:37:15

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel. Mevrouw Jacobs van de VVD gaf het zelf al aan sprekend over melkkoe en over middelvinger. Ik vind het zelf wel meevallen, maar het gaat wel over gedrag. Hoe wordt dan gereflecteerd, als er nadrukkelijk staat in het stuk dat de reclamebelasting kan bestaan, naast samen initiatieven doen met de ondernemers? Dat het juist in gezamenlijkheid opgepakt wordt, terwijl u dat hier glashard ontkent? Hoe reflecteert u op dat eigen gedrag, als u dergelijke onwaarheden hier erin gooit?

01:37:42

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Meneer Van Hoorn, u maakt er nu een spelletje van. We gaan samenwerken, maar u moet eerst betalen, dan mag u op mijn feestje komen. Zo werkt dat niet. In uw droomwereld misschien wel, maar in de echte wereld geldt dat niet. Samenwerken is op een gelijk speelveld met een gelijk startpunt en niet we voeren eerst de belasting in en wie weet krijgt u daarna uw zin. U gelooft dat toch werkelijk niet, kom toch op.

01:38:02

Voorzitter: Dank.

01:38:03

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik zou graag willen afsluiten met de woorden van meneer Noordhoek. Laten we...

01:38:07

Voorzitter: Het is echt tijd, mevrouw Jacobs.

01:38:08

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Laten we de stad van de kansen zijn en samen bedenken wat goed is. Ik gun het ons allen en vooral de ondernemers. Dank u wel.

01:38:15

Voorzitter: Ook aan alle fracties om via de voorzitter te spreken. Ik kijk rond wie ik het woord kan geven. GroenLinks.

01:38:23

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Vandaag hebben we het over de reclamebelasting en het mag duidelijk zijn dat het onderwerp leeft. Mijn fractie is al jarenlang voorstander van het herwinnen van de openbare ruimte en ook van het tegengaan van de verrommeling in dezelfde openbare ruimte. Hierover is dan ook geen misverstand. Hierin staan wij niet alleen. We hebben het gehoord van de insprekers en we hebben het gelezen in de verscheidene brieven. Met zijn allen zien we een probleem en met zijn allen hebben we ook de bereidheid om dit probleem aan te pakken.

01:38:51

Voorzitter: U heeft een vraag van het CDA.

01:38:53

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, u bent een fan van het terugwinnen van de openbare ruimte, we hebben het gezien met de verschrikkelijke uitbreiding van het betaald parkeren. Nu de reclamebelasting. Waarom is GroenLinks ervan overtuigd dat reclamebelasting het juiste instrument is en effectief is om die openbare ruimte terug te winnen? Waar baseert GroenLinks dat op?

01:39:16

Voorzitter: GroenLinks.

01:39:17

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Waar ik van overtuigd ben, is dat het vraagt om een veelvoud aan middelen in te zetten als gemeente. Nee, reclamebelasting is niet het middel dat het op gaat lossen, maar het is wel een aanvullend middel op een pakket van maatregelen die we nemen en kunnen nemen. Voorzitter, het brengt mij ook wat makkelijker in het volgende deel van mijn betoog. Wij zien inderdaad in de reclamebelasting en ook in het progressiever maken van het precario een goed middel om de openbare ruimte te herwinnen en verrommeling tegen te gaan. Het helpt ons om deze reclame-uitingen, die invloed hebben op de openbare ruimte en dan met name op hoe die beleefd wordt, tegen te gaan. Het is een mooi, eerlijk en vooral ook aanvullend middel om bij te dragen aan onze gezamenlijke doelen.

01:40:01

Voorzitter: U heeft opnieuw een vraag van het CDA.

01:40:03

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Voorzitter, natuurlijk gaan we dit doen samen met de ondernemers. Dat is vanzelfsprekend.

01:40:06

Voorzitter: Het CDA.

01:40:08

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik heb een vraag aan GroenLinks over de hoogte van de tarieven. Wat mij betreft zijn die tarieven al veel te hoog, maar als je kijkt naar de voorstad van GroenLinks, Amsterdam, dan zijn die tarieven nog vijfmaal zo hoog. Kan GroenLinks mij toezeggen dat die tarieven de komende tien jaar, als het aan GroenLinks ligt, niet gaan wijzigen?

01:40:27

Voorzitter: GroenLinks.

01:40:28

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Voorzitter, ik ben blij dat het CDA in ieder geval erkent dat de tarieven aan de lage kant zijn. Dat is in ieder geval al winst vanavond. Dat gezegd hebbende, kan ik toezeggen dat wij niet doen wat Amsterdam doet...

01:40:42

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, maar dat is...

01:40:42

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Voorzitter, ik ben nog bezig met mijn beantwoording.

01:40:42

Voorzitter: Via de voorzitter...

01:40:43

De heer De Haan (CDA): Ik geef aan dat die tarieven wat mij betreft veel te hoog zijn en er wordt hier gezegd dat de tarieven wat mij betreft laag zijn, dus dat vind ik een beetje apart...

01:40:51

Voorzitter: Ik stel voor dat GroenLinks...

01:40:53

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dit is een reactie op wat ik zeg, maar geen punt van orde.

01:40:55

Voorzitter: Ik stel voor dat GroenLinks het woord voert.

01:40:57

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel. Dat gezegd hebbende, kan ik dat garanderen? Nee, dat kan ik niet garanderen. Net zo goed als u dat niet kan garanderen, via de voorzitter, omdat we met zijn allen ieder jaar opnieuw de Tarievennota vaststellen.

01:41:07

Voorzitter: U heeft een vraag van de Stadspartij 100% voor Groningen.

01:41:10

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Ik hoor GroenLinks betogen dat dit voorstel ervoor gaat zorgen dat de openbare ruimte herwonnen wordt. Betekent dat wij dan die - wat zijn het - 24 regels van die hele Reclamenota, die ook dat doel heeft, dan in de prullenbak gooien?

01:41:28

Voorzitter: GroenLinks.

01:41:29

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Voorzitter, als er één beleidsstuk is geschreven over klimaatverandering betekent het niet dat er geen aanvullende maatregelen genomen kunnen worden. Hetzelfde geldt voor het herwinnen van de openbare ruimte. Dat je één ding hebt gedaan om het doel te bereiken, betekent niet dat je geen aanvullende dingen kunt doen. Dat had ik overigens eerder ook al aangegeven.

01:41:47

Voorzitter: Een vraag van D66 en daarna van de Partij voor het Noorden.

01:41:52

De heer Rustebiel (D66): GroenLinks is de enige partij, die de reclamebelasting in het verkiezingsprogramma heeft staan, dus u heeft hier waarschijnlijk een topavond. Oh, Partij voor de Dieren ook. Knap uitonderhandeld natuurlijk, maar het merendeel van de raad was er niet zo enthousiast over. Bent u ook bereid om een beetje mee te bewegen met de andere partijen en de ondernemers om het wat draaglijker te maken? Bijvoorbeeld door met een amendement het aantal vierkante meters fors te verhogen, zodat we de kleine onderneming kunnen ontzien? Zo een amendement maak ik namelijk graag.

01:42:19

Voorzitter: GroenLinks.

01:42:21

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Ik waardeer iedere inzet van mijn collega's. Nee, ik zie daar geen noodzaak toe, omdat het zou impliceren dat er niet al bewogen is en dat er niet in samenspraak met de ondernemers al tot fasering is gekomen, tot een ruime vrijstelling is gekomen en dat we tussentijds gaan evalueren, juist om daaraan bij te dragen. Natuurlijk willen we dat. Het proces en die constructieve gesprekken waren juist bedoeld om tot iets dergelijks te komen.

01:42:47

Voorzitter: U hebt nog een vraag van de Partij voor het Noorden.

01:42:50

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Ja, in het verlengde daarvan. Er is lef nodig om dit aan te passen. Heeft GroenLinks dat lef dan niet? Heeft het dan geen enkele zin gehad dat hier zeven sprekers en we hebben gehoord dat de rest niet eens wist...

01:43:10

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Zij weten niet eens dat dit vanavond is. We hebben het dan over culturele instellingen en sportverenigingen en zij kunnen hier niet eens zijn...

01:43:15

Voorzitter: Kunt u tot een vraag komen?

01:43:15

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Is er dan niet iets mogelijk? Zit er geen beweging in of is dit debat zinloos?

01:43:22

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Voorzitter, het is in feite dezelfde vraag als de heer Rustebiel van D66 zojuist ook stelde. Daarop aanvullend, je kunt mij en mijn fractie vanavond aangaande reclamebelasting een heleboel verwijten, maar dat wij de positie pro reclamebelasting innemen, is een heleboel dingen behalve laf. Zeker in deze setting. Voorzitter, was dat...

01:43:41

Voorzitter: U heeft nog één vraag van de PVV en ik stel voor dat u daarna naar het einde van uw betoog gaat. PVV.

01:43:46

De heer Ram (PVV): Ik hoorde GroenLinks zeggen dat er constructieve gesprekken zijn gevoerd met de ondernemers. Een groot gedeelte van ondernemers herkent zich daar helemaal niet in. Los daarvan, er zijn geen gesprekken gevoerd met buurthuizen, geen gesprekken met sportverenigingen en geen gesprekken gevoerd met culturele instellingen. Hoe kan GroenLinks dit voorstel nu verdedigen, terwijl daar met 90 procent van de gemeente niet eens over gesproken is?

01:44:10

Voorzitter: GroenLinks.

01:44:12

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel. Er is voor gekozen, zoals zojuist ook door het college is aangegeven, om te spreken met mensen waar het grofweg het meeste over gaat. Dat je niet met alles en iedereen kunt spreken, die erover gaat, is in zekere zin jammer, maar logisch. Dat is altijd het geval bij participatie. Je probeert diegenen te bereiken met je gesprekken, die dit het meeste raakt, zowel in aantallen als door de gevolgen.

01:44:33

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Voorzitter, ik ga richting een afronding, maar ik probeer nog wel enige inhoudelijke punten uit mijn eigen betoog te doen. Eerlijkheidshalve zijn belastingen niemands hobby, daar doet ook niemand hier moeilijk over. Tegelijkertijd heeft mijn fractie zelden zo een eerlijke en redelijke belasting gezien, zij het dat die ook zo beïnvloedbaar is. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten en tegelijkertijd, wanneer ervoor wordt gekozen om deze belasting niet te betalen, zit er al een incentive in om de uitingen naar beneden te brengen, waardoor de belasting ook niet betaald hoeft worden. Voorzitter, leuker ga ik het echt niet maken, maar de belasting is wel oprecht zo eenvoudig. Voorzitter, wat GroenLinks betreft is het een goed middel om bij te dragen aan het herwinnen van de openbare ruimte. Dat was het.

01:45:18

Voorzitter: Voor woordvoering, D66.

01:45:21

De heer Rustebiel (D66): Dank, Voorzitter. Ik blijf nog een beetje hangen op die laatste zin, de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Nu, de sterkste schouders tikken die belasting af en de kleine ondernemer heeft het er moeilijk mee. Dat is volgens mij de realiteit en de uitvoering. Goed, de discussie over de reclamebelasting...

01:45:37

Voorzitter: U heeft een vraag van GroenLinks en daarna kunt u doorgaan met u betoog.

01:45:40

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Dat sloeg vermoedelijk op wat ik zei. De sterkste schouders de zwaarste lasten impliceert dat mensen die het meeste hebben de meeste lasten dragen. In een progressief tarief, waarbij de grootste uitingen ook de meeste belasting betalen, is het toch per definitie de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten?

01:46:03

Voorzitter: D66.

01:46:05

De heer Rustebiel (D66): Nee, want het gaat helemaal niet leiden tot minder reclame van de grote jongens, alleen tot lijden voor de kleine ondernemers. Goed, de discussie over de reclamebelasting is natuurlijk niet nieuw, daar moeten we eerlijk in zijn. Eerder ging het niet door vanwege corona. Juist nu speelt die terugbetaling van die coronaschuld en de faillissementen stapelen zich op. We hebben natuurlijk de berichtgeving over de Zwanestraat gezien. We hebben enorme energielasten en personeelstekorten, dus een ongunstiger moment om deze belasting in te voeren, is er wat ons betreft dan ook niet.

01:46:31

De heer Rustebiel (D66): Inderdaad, leiderschap is ook het aanpassen van keuzen die niet werken. Soms lijkt het papier heilig. We zagen natuurlijk al bij dat verbod om broodjes te verkopen en we zien het nu ook bij de reclamebelasting. Natuurlijk heb je een voornemen met elkaar, alleen volgens mijn fractie moet je dan het doel vooropstellen en niet het middel. Het college is het gesprek aangegaan met de reclamebelasting als doel: 'Ik ga een belasting invoeren en ik wil het daar graag met u over hebben'. Het gesprek is niet geweest, wij willen de verrommeling van de openbare ruimte tegengaan. Dat gesprek had beter eerst gevoerd kunnen worden, waarbij je als ultiem middel eventueel ooit nog met zo een belasting had kunnen komen.

01:47:05

Voorzitter: U heeft een vraag van de SP.

01:47:08

De heer Brandenburg (SP): Ja, want zoals de heer Rustebiel al zei, Voorzitter, deze discussie is helemaal nieuw. Hij stond al in het vorige coalitieprogramma, waar D66 nota bene de wethouder Financiën leverde. Dat gesprek met ondernemers is, neem ik aan, toen ook gevoerd aangezien D66 altijd de mond vol heeft over participatie. Dan is er inmiddels - pak hem beet - vijf jaar de mogelijkheid geweest om tot die zelfregulering te komen. Dat heeft kennelijk niet tot de gewenste effecten geleid en dan gaat u hier doen alsof het gesprek nooit gevoerd is. Kom nou toch!

01:47:39

Voorzitter: Wat is uw vraag?

01:47:40

De heer Brandenburg (SP): Vindt u dat niet een beetje boter op het hoofd, Voorzitter?

01:47:43

Voorzitter: D66.

01:47:43

De heer Rustebiel (D66): Ik heb een aantal dingen onthouden van wat de insprekers hebben gezegd. We hebben een plan gemaakt om die verrommeling tegen te gaan en we hebben nooit meer wat van de gemeente gehoord, is iets wat ik gehoord heb. Ik heb ook gehoord, met het vorige college konden we veel beter overleggen over dit soort dingen. Nu ja, het is allemaal terug te luisteren. Volgens mij, als je een bepaalde keuze maakt die niet werkt in de praktijk, dan kun je ook ervan afzien. Dat is volgens mij ook wat degelijk besturen is.

01:48:09

De heer Rustebiel (D66): Goed, het zorgelijke is dat we ondernemers in Groningen een beetje kwijtraken als nieuwe gemeenteraad, terwijl we denk ik wel veel gedeelde ambities hebben. We hebben de ondernemers heel helder horen zeggen, wij willen best een plan voor die verrommeling maken, alleen de reclamebelasting als dogmatisch vertrekpunt is een hele vreemde manier om samen een gesprek te starten. Het grootkapitaal, om even met uw taal te spreken, lacht om deze belasting. Dee kleine ondernemer, waar u vaak de mond vol van heeft, gaat betalen. Natuurlijk zijn er wel dingen aan de hand. Het LED-scherm van Bakker Bart is niet mooi en het Belsimpel logo op de Grote Markt is niet mooi. Mijn verwachting is echter dat die allemaal blijven hangen, omdat die ondernemers dat kunnen betalen.

01:48:49

Voorzitter: U heeft een vraag van de ChristenUnie.

01:48:53

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. De heer Rustebiel heeft het steeds over de kleine ondernemer. Welk deel van die kleine ondernemers denkt de heer Rustebiel dat geraakt wordt door de reclamebelasting, zoals die nu voorligt?

01:49:06

De heer Rustebiel (D66): We hebben net zeven insprekers gehad. Een deel daarvan sprak ook namens koepels van meerdere kleine ondernemers. Ik denk dat u goed heeft kunnen luisteren en dat u dit niet van mij hoeft te horen. Zij komen niet voor niets op woensdagavond heel laat naar het stadhuis toe om hun zorgen te uiten. Zij gaan er last van hebben, anders waren ze hier niet.

01:49:24

Voorzitter: U heeft een verdiepende vraag van de ChristenUnie en daarna kunt u uw betoog richting een einde afmaken.

01:49:27

De heer Rebergen (ChristenUnie): We hebben even nagevraagd welk deel van de ondernemers wordt geraakt door de reclamebelasting...

01:49:36

Voorzitter: Ik wil vragen u vragen om een vraag te stellen aan de heer Rustebiel.

01:49:38

De heer Rebergen (ChristenUnie): Die moet ik wel even inleiden. We hebben nagevraagd welk deel van de ondernemers wordt geraakt door deze reclamebelasting. Het blijkt dat 71 procent van de ondernemers niet geraakt zou worden hierdoor, omdat ze onder de vrijstelling of het nultarief vallen. Hoe kijkt D66 daar tegenaan?

01:49:56

De heer Rustebiel (D66): Mooi. Wat mij betreft, wordt 100 procent van de ondernemers niet geraakt door deze belasting. Het is positiever dan ik dacht. Goed, de manier waarop het gaat is wat mij betreft ook zorgelijk. De wethouder zegt, we gaan het gefaseerd invoeren, maar het gefaseerd invoeren van een slecht voorstel is nog steeds het invoeren van het voorstel. Het duurt alleen wat langer voordat je er echt last van krijgt. Ik denk dat het vertrekpunt niet goed is. Het vertrekpunt van het college had moeten zijn: we hebben die verrommeling, wij willen er wat aan doen en daar gaan we met u over in gesprek. Niet de belasting het vertrekpunt maken.

01:50:25

De heer Rustebiel (D66): Om nog maar te zwijgen over het feit dat de sport- en cultuursector - ze hadden hier allebei willen zijn, ik weet het persoonlijk - deze week er pas achter kwamen dat ze door deze belasting geraakt zullen gaan worden. Inhoudelijk mag je van mening verschillen, maar met de manier waarop dit gaat, daar heeft mijn fractie minstens zo een grote moeite mee.

01:50:42

Voorzitter: Ik wil u vragen om tot een einde te komen van uw betoog.

01:50:46

De heer Rustebiel (D66): Dat was het, Voorzitter.

01:50:48

Voorzitter: Dank. Dan kijk ik rond voor woordvoering. CDA.

01:50:52

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, hoe graag je ook een constructieve oppositiepartij wil zijn en ook daarin probeert de gedachtegang van het college te volgen, soms lukte het echt niet. Daarvoor kan ik dit linkse college en deze linkse coalitie in ieder geval een compliment geven. Ze hebben het voor elkaar gekregen om met een voorstel te komen waar mijn partij zich geenszins in kan vinden en echt onbegrijpelijk vindt. Namelijk het invoeren van de reclamebelasting. Een belasting, waar je als ondernemer met een goedlopend bedrijf niet zo heel veel last van hebt. Voor een aantal grote ondernemers zullen die honderden of duizenden euro's het verschil niet maken. Zij zullen dan ook niet minder uitingen ophangen. Wie er wel door worden geraakt, zijn dus die kleine ondernemers die nu al voor grote financiële uitdagingen staan.

01:51:38

De heer De Haan (CDA): Neem de terugbetalingen van de coronasteun, de hoge energiekosten, huren en personeelskosten. Deze kleine ondernemers waar dit college zo vaak voor pretendeert op te komen, deze kleine ondernemers die juist onze binnenstad en wijken kleuren...

01:51:54

De heer De Haan (CDA): Je gaat je afvragen voor wie het college hier zit. Kleine ondernemers laat het namelijk zitten.

01:52:00

Voorzitter: U heeft een vraag van de Partij voor de Dieren en daarna een vraag van de SP. Partij voor de Dieren.

01:52:05

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): De oppositie of het CDA brengt het wel heel erg in het frame van 'de kleine ondernemer', maar heeft het CDA dan niet gelezen dat 73 procent van die kleine ondernemers onder die twee vierkante meter valt en dat er straks ook ruimte is om dat aan te passen? Dat via het voorstel wat er nu ligt, die kleine ondernemer in eerste instantie dus niet geraakt wordt? Waarom zet u dat frame nu steeds door?

01:52:30

Voorzitter: CDA.

01:52:30

De heer De Haan (CDA): Een aantal dingen, Voorzitter. U heeft het in eerste instantie, dus dat zegt u goed, want uiteindelijk gaan we natuurlijk naar één vierkante meter. Daarnaast, hoe je het ook wendt of keert, uiteindelijk zijn het de kleine ondernemers die al last hebben van die personeelstekorten et cetera - ik noem dat rijtje net op - die moeite zullen hebben met het betalen van deze reclamebelasting. Het zijn dus niet die grote jongens.

01:52:52

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de SP en daarna kunt u doorgaan met uw betoog. SP.

01:52:56

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, 71 procent van de ondernemers valt er nu niet onder. Stel, de rest denkt: weet je wat de categorie daar net boven, ik breng ook mijn reclame-uitingen terug, zodat ik ook in het nultarief val. Levert dat dan niet uiteindelijk relatief meer ruimte op voor die kleine ondernemer zonder dat die daarvoor hoeft te betalen? Als grote uitingen weggaan, komt er automatisch in het straatbeeld meer ruimte voor kleine ondernemers.

01:53:22

Voorzitter: CDA.

01:53:25

De heer De Haan (CDA): Ik snap uw vraag niet helemaal. Die grote uitingen gaan niet weg, die zullen er juist blijven. Volgens mij is dat al door meerdere partijen betoogt, zoals net volgens mij perfect door de heer Rustebiel. Ik ga door met mijn betoog, Voorzitter. Dit college raakt niet alleen de kleine ondernemer met deze invoering, maar denk ook aan de sportvereniging die moet gaan betalen voor uitingen die vanaf de openbare weg te zien zijn. Geld wat verenigingen voor veel betere doeleinden kunnen gebruiken. Datzelfde geldt voor scholen, kerken, ziekenhuizen en de Voedselbank. Het is geld wat vanuit het onderwijs, de zorg, de collecte of als donatie hier toch niet voor bedoeld is? Ik kan het niet uitleggen en ik wil het ook niet uitleggen.

01:54:04

De heer De Haan (CDA): Het CDA is hier fel tegenstander van, maar om instellingen zonder winst oogmerk hier niet voor uit te sluiten, dat vindt mijn fractie werkelijk waar verbijsterend. Voorzitter, het allerpijnlijkste is nog wel dat bedrijfsverenigingen, die hier vandaag ook aanwezig zijn, de oplossing voor het probleem allang op een presenteerblaadje hebben aangeboden door met de gemeente samen te komen tot de gebiedsgerichte aanpak. Ten eerste, waarschijnlijk veel effectiever om het doel te bereiken en daarnaast belast u de kleine ondernemer niet verder, maar werkt u met hem samen.

01:54:33

Voorzitter: Ik wil vragen om tot een slot te komen. U zit bijna aan uw tijd.

01:54:37

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, wanneer het doel van de openbare ruimte herwinnen niet wordt behaald en je kleine ondernemers en verenigingen verder belast, dan kan ik niet anders dan concluderen dat de reden voor het invoeren van de reclamebelasting een financiële is. De reclamebelasting wordt dan de komende jaren net als het betaald parkeren een melkkoe voor de ambities van dit linkse college, waarin de starre houding van dit college wederom een extra last oplevert voor onze ondernemers en verenigingen. Ik roep de coalitie op: bezint eer ge begint, stop met de reclamebelasting.

01:55:06

Voorzitter: Dank voor uw inbreng. Dan gaan we naar Student en Stad.

01:55:12

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel voorzitter. De fractie van Student en Stad vindt het plan om reclamebelasting in te voeren ondoordacht, inefficiënt en onbehoorlijk. Van de zes en een halve ton die ondernemers af moeten dragen, blijft nog geen vijf ton over. Een deel daarvan is ook nog eens direct of indirect betaald door de gemeente zelf; een kwestie van vestzak-broekzak. Als gevolg van deze maatregel verwacht het college dat het aantal reclame-uitingen met slechts 10 procent afneemt. We gaan dus onze ondernemers behoorlijk belasten voor een marginale opbrengst. In het bijzonder de horeca wordt door deze maatregel keihard geraakt.

01:55:47

De heer Swets (Student en Stad): Het college geeft aan dat er nooit een perfect moment is om een belastingverhoging door te voeren, maar deze timing is ronduit schandalig. Twaalf procent van de horeca zit nu al in financiële moeilijkheden door terugbetaling van coronagelden. Tel daar boven op de gestegen huurprijzen, gestegen loonkosten, gestegen energieprijzen en ook nog eens een aanstaande accijnsverhoging van het kabinet.

01:56:09

Voorzitter: U heeft een vraag van de ChristenUnie.

01:56:13

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. De heer Swets zegt, de ondernemers behoorlijk belasten. Ik heb even naar de tarieven gekeken. Als je kijkt

naar het tarief van tien vierkante meter, denk ik dat 'het behoorlijk belasten' behoorlijk meevalt. Hoe kijkt de heer Swets daartegen aan?

01:56:29

Voorzitter: Student en Stad.

01:56:30

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik denk dat we genoeg van de insprekers hebben gehoord over hoe het water de ondernemers aan de lippen staat, hoe deze maatregel hun raakt en dat zij daarom ook mordicus tegen dit plan zijn. Ik denk niet dat het aan ons als raadsleden is om daar schamper over te doen en te doen alsof onze ondernemers die lasten makkelijk kunnen dragen.

01:56:51

De heer Rebergen (ChristenUnie): Voorzitter, ik heb geenszins schamper gedaan over wat dan ook.

01:56:53

Voorzitter: Ik wil u vragen om via de voorzitter te spreken. Ik heb u niet het woord gegeven. Ik wilde GroenLinks het woord geven, want hij stak een hand op GroenLinks.

01:57:00

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Ik wil dat punt wel herhalen. Dat is niet wat de heer Rebergen zei. Niemand heeft hier schamper gedaan over de inbreng van de insprekers. We moeten alleen wel constateren dat 71 procent is uitgesloten. Zelfs bij tien vierkante meter gaat het om 50 euro. Bent u het met mijn fractie eens dat u hier ook heel bewust een angstbeeld probeert te creëren, alsof men hierdoor zou omvallen, als 71 procent het niet hoeft te betalen en tot tien vierkante meter het om 150 euro gaat?

01:57:27

Voorzitter: Student en Stad.

01:57:28

De heer Swets (Student en Stad): Nee, daar ben ik het niet mee eens, omdat het onder andere ook om reclameobjecten gaat. Bijvoorbeeld één parasol, één sandwichbord, één terrasafscheiding wordt ook allemaal belast en daarbij is de stukprijs gelijk 100 euro. Nee, daar ben ik het dus niet mee eens.

01:57:42

De heer Swets (Student en Stad): Dan kan ik denk ik verder. Dat je uitgerekend nu dit plan als college vrijwel geruisloos door de begroting probeert te fietsen, is bestuurlijke arrogantie van de bovenste plank. Om vervolgens dan ook nog dit plan te verdedigen en als argument opvoeren dat daarbij de openbare ruimte wordt herwonnen, dat is helemaal lachwekkend. Als je de reclamebelasting invoert, puur voor de gemeentelijke opbrengsten en omdat je denkt dat bij de Gronings ondernemer wat te halen valt, kom daar dan eerlijk voor uit. Doe niet alsof onze ondernemers en onze raadsleden achterlijk zijn door je te verschuilen achter het herwinnen van de openbare ruimte.

01:58:17

De heer Swets (Student en Stad): Het is onze taak als gemeenteraad om het college

te controleren en met een kritische blik naar voorstellen te kijken. Ik roep daarom echt al mijn collega's van de coalitiepartijen ook op: neem die taak serieus en kijk hier kritisch naar. Dan kom je tot dezelfde conclusie als onze fractie en de voltallige oppositie.

01:58:34

Voorzitter: U heeft een vraag van de SP en daarna mag u naar een einde toewerken. De SP.

01:58:39

De heer Brandenburg (SP): Een klein verzoek, Voorzitter. Niemand hier denkt dat ondernemers, inwoners of raadsleden achterlijk zijn, dus ik zou Student en Stad toch willen vragen dit soort classificaties een beetje voor zichzelf te houden. Sorry, maar dat is echt bezijden elke realiteit.

01:58:57

Voorzitter: Student en Stad.

01:58:58

De heer Swets (Student en Stad): Ik neem de suggestie voor kennisgeving aan. Ik roep mijn collega's op, want dan zullen zij tot dezelfde conclusie komen als onze fractie dat dit een heilloos plan is waarmee we de band tussen ondernemers en de gemeente beschadigen en waarbij we het vestigingsklimaat verslechteren en dat allemaal om een gemeentelijk begrotingstekort te dichten. Dank u wel.

01:59:17

Voorzitter: Ik kijk rond voor woordvoering. Ik zie Stadspartij 100% voor Groningen.

01:59:22

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Voordat ik begin, sluit mijn fractie zich volledig aan bij de bijdrage van alle sprekers en de reacties van bijvoorbeeld de Sportkoepel en heer Garrit. De Stadspartij onderschrijft en ondersteunt hun bijdrage voor de volle 100 procent. Voorzitter, de tijd is te kort om bij alle aspecten van dit, in de ogen van de Stadspartij, bespottelijke ondoordachte voorstel voor invoering van reclamebelasting en ondernemertje pesten langs te gaan. Zoveel onduidelijkheden over de effecten van de invoering en toch doordrukken. Een pesttax, een treitertax, een straf tax, heerlijk voor de fetisjist die liever meer en meer lokale belastingen invoeren en tarieven verhogen. De ruggengraat van onze economie wordt opnieuw extra belast.

02:00:08

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Ondernemers zitten in een zware tijd en de lokale lasten stijgen nog steeds. Echter, Voorzitter, dit voorstel gaat echter veel verder. Het zijn niet alleen grote en kleine lokale ondernemers die gestraft worden. Sportverenigingen, sportparken, evenementenorganisaties, culturele instellingen, poppodia, scholen, aannemers, bouwbedrijven, ziekenhuizen, huisartsen, sportscholen, speeltuinen, buurt- wijk- en dorpsaccommodaties, aanbieders van buitenreclame, kennisinstellingen...

02:00:36

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Heeft u een bordje op de deur, dan volgt belastinggezeur. Niets of niemand wordt ontzien en met bijna niemand is

gesproken. Dat verbaast ons, want het coalitieakkoord schrijft dat publieke regie voeren wat de coalitie betreft onlosmakelijk verbonden is met meer zeggenschap voor inwoners, samen met maatschappelijke organisaties, ondernemers en het onderwijs.

02:00:59

Voorzitter: U heeft een vraag van de Partij voor de Dieren.

02:01:03

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Ja, ik wil er wel even op attenderen dat weer het beeld wordt geschetst, dat een bordje op de deur belast wordt, maar dat is dus niet het geval. Het is wel een frame, dus...

02:01:12

Voorzitter: Kunt u er een vraag van maken?

02:01:13

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): De discussie in het algemeen. Ik wil aan de Stadspartij vragen wat zij vinden van reclame in het algemeen? Zou er niet een middel moeten zijn om dat terug te dringen?

02:01:25

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Misschien had de heer Van Zoelen namens de Partij voor de Dieren zijn huiswerk beter moeten doen, want de formele grondslag van reclamebelasting is openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg.

02:01:39

Voorzitter: U krijgt een vervolgvraag van de Partij voor de Dieren en ik vraag u om daarna uw betoog af te ronden. De Partij voor de Dieren.

02:01:44

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Volgens mij staat dit in de Gemeentewet onder reclamebelasting, Voorzitter. Ik weet niet wat dit volgens de heer Sijbolts met mijn huiswerk doen te maken heeft. Kunt u dat uitleggen?

02:01:55

Voorzitter: De Stadspartij.

02:01:55

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik ga uw huiswerk niet doen. Voorzitter, deze 'treitertax' is gewoon bedoeld om de gemeentekas verder te vullen. Ondoordacht en iedereen kan hierdoor geraakt worden. Ik begrijp dat ik al moet afsluiten met mijn betoog. Het is jammer dat de tijd...

02:02:11

Voorzitter: U heeft nog wel even tijd, maar ik wilde u de ruimte geven om door te gaan met het voeren van uw betoog.

02:02:15

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Het bedrijfsleven, de enige groep die geraakt wordt waar wel mee gesproken is, deed een vergaande handreiking aan het college, maar in plaats van de rode loper voor ons bedrijfsleven uit te rollen, troffen zij slechts een opgeheven linker vuist. Samenwerken, Voorzitter,

is iets anders dan afspraken maken over wie wat doet. Bij samenwerking ben je pas klaar als het gezamenlijke doel bereikt is, maar dit college toont zich opnieuw niet als samenwerkingspartner maar als opdrachtgever. Het doel is meer geld in de lokale staatskas, dat heiligt de middelen.

02:02:45

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Het college kiest voor dwang en drang en gaat met doordrukken van dit besluit in tegen de eigen kernwaarden en ambities: investeren in goede, merkbare uitvoering van overheidsbeleid als één van de sleutels om vertrouwen te herstellen. Het had het college gesierd, wanneer deze opgave centraal had gestaan en niet het einddoel van meer geld naar de algemene middelen. Wanneer een belasting ingevoerd wordt, weten wij, dan komen wij er niet meer vanaf. De tarieven zijn vaak afhankelijk van de waan van de politieke orde van de dag en deze gemeenteraad draait vaak als eerste aan de knop van lastenverzwaring.

02:03:21

Voorzitter: U zit nu in uw korte bonustijd. Een laatste zin en dan gaan we door naar de volgende fractie.

02:03:28

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Wij roepen het college op om dit onzalige plan vanavond nog in te trekken en eerst te investeren in het goede gesprek met al die organisaties die getroffen gaan worden. Zij hebben zich nooit gerealiseerd dat dit de gevolgen konden zijn. Daar komt bij dat de wethouder aangeeft dat ze helemaal niet zeker is of deze belasting...

02:03:45

Voorzitter: Ik wil u echt vragen om een punt te zetten in uw zin.

02:03:50

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Nu, dit was dan mijn punt.

02:03:54

Voorzitter: We hebben nog zes fracties te gaan en het is tien voor elf. Het aantal interrupties neemt wel iets af, omdat natuurlijk de meeste vragen zijn gesteld. We gaan uiteraard door, maar houd er rekening mee om vooral korte, bondige vragen te stellen en ook in uw woordvoering niet al te veel de herhaling op te zoeken. Welke fractie kan ik het woord geven? De Partij van de Arbeid.

02:04:19

De heer Van Veen (PvdA): Dank u wel, Voorzitter en ook dank aan de insprekers. Ik begin mijn woordvoering met het waarom en daarnaast wil ik het over deze specifieke maatregel hebben. Lichtvervuiling bij Garmerwolde en Westpoort, een enorm reclamescherm zichtbaar vanaf de Grote Markt of de nieuwe Ebbingestraat waar vergeelde reclameborden als lelijke pop-ups helaas je aandacht trekken. Drie keer zonde en drie keer te verklaren vanuit individueel belang, maar drie keer uiteindelijk niet goed voor het collectief belang. Het collectief belang van een aantrekkelijk winkelgebied, waar de sfeer zou moeten concurreren met online shopping of het collectief belang van een donkere nacht waarin je geen verduisterend gordijnen nodig hebt. Daarom staat de PvdA, net als heel veel ondernemersverenigingen, achter de uitgangspunten en de doelen van dit voorstel.

02:05:00

De heer Van Veen (PvdA): De reclamebelasting zelf als maatregel stond niet in ons verkiezingsprogramma, maar is opgenomen in het coalitieakkoord als een nog uit te werken maatregel. Daar hebben we voor getekend en de PvdA staat nog steeds voor dit coalitieakkoord. Bovendien is de uitwerking de afgelopen maanden flink verbeterd met zaken die voor de PvdA belangrijk zijn. Het is immers een uitwerking...

02:05:20

Voorzitter: U heeft een vraag van de Stadspartij, het CDA en de VVD. De Stadspartij.

02:05:23

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. Ik zal proberen het kort te houden. In uw verkiezingsprogramma staat dat u na corona wil werken naar een beter normaal. Het bedrijfsleven is een belangrijke ader van de samenleving. Wat is er gebeurd met de liefde van de Partij van de Arbeid voor de bruine kroeg? Wat is er gebeurd met uw ambitie om een aantrekkelijk klimaat voor kleine en middelgrote ondernemers te creëren met als doel meer werkgelegenheid. Is dat voorstel wat nu op tafel ligt uit liefde voor Groningen of uit liefde voor het rode pluuche?

02:05:55

Voorzitter: PvdA.

02:05:57

De heer Van Veen (PvdA): Laat ik vooropstellen dat wij nog steeds achter die doelstellingen van ons verkiezingsprogramma staan. Daarom is de Partij van de Arbeid ook concreet met voorstellen gekomen om hen te helpen. Bij de vorige begroting is er nog een half miljoen extra uitgetrokken om ondernemers te helpen met de verduurzaming, zodat nu bijvoorbeeld de Klusbus rondrijdt. Er zijn maatwerk vouchers waar ondernemers gebruik van kunnen maken. Ik denk ook dat we eerlijk moeten zijn, dat uiteindelijk die vijf tot twaalf euro per maand die nu betaald moet gaan worden natuurlijk niet leuk is, maar in geen verhouding staat tot bijvoorbeeld de huren die met 400 euro omhooggegaan zijn. Of bijvoorbeeld in verhouding staan tot de energiekosten die verdubbeld zijn. Als de PvdA keuzen moet maken, dan focussen ze daarop. Dat doen we en dat zullen we ook blijven doen.

02:06:37

Voorzitter: Een vraag van het CDA.

02:06:40

De heer De Haan (CDA): Goed om een belasting te verhogen en dan ook daarop te gaan focussen, maar goed, dat was mijn vraag niet. Voorzitter, wat mijn vraag wel is, u heeft het over dat het voorstel flink is verbeterd. Ik snap niet helemaal waar de Partij van de Arbeid het over heeft. Heb ik een voorstel gemist? Kunt u dat misschien uitleggen? Kunt u uitleggen hoe de Partij van de Arbeid dit prachtige voorstel heeft verbeterd?

02:07:01

Voorzitter: PvdA.

02:07:01

De heer Van Veen (PvdA): Ja, dank. Dat is een mooi bruggetje naar de rest van mijn betoog. We hebben eerst die nulmeting gezien. Bij die nulmeting is in die bijlage ook

een tabel toegevoegd met potentiële bedragen en met potentiële afstanden. Dat is enorm aangepast, als je dat vergelijkt met wat we nu zien. Ik zie een vragende blik. In de bijlage van het voorstel, helemaal onderaan, ziet u een tabel. Daar is bijvoorbeeld melding van dat ook oppervlakten tot 0,25 vierkante meter belast zouden worden. Dat is echt wat de PvdA betreft veel te detaillistisch, want het gaat immers om de kleine en niet om de grote uitingen. In dat eerste voorstel, dus wat uit die nulmeting bleek, ging het om tarieven van 250 tot 500 euro. Die zijn enorm naar beneden gegaan. Dat zijn de aanpassingen die gedaan zijn, volgens mij mede door inspraak van ondernemers. Ik zie een vragende blik, maar dat is wel wat er gebeurd is.

02:07:52

Voorzitter: De VVD heeft ook een vraag.

02:07:53

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik word hier toch een beetje moe van. Er wordt constant gezegd dat het voorstel verbeterd is. Wij beoordelen een voorstel zoals we dat hier krijgen. Wij hebben gevraagd om het onderzoek en we hebben het onderzoek niet gekregen. Gisteren hebben wij technisch gevraagd om het onderzoek van bureau...

02:08:09

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dat weet ik niet meer. Op legitieme wijze is ons dat blijkbaar niet verstrekt. Heeft u misschien wel de beschikking over dat onderzoek? Heeft u vier versies gezien? Wij hebben gewoon deze versie gezien en daar geven wij onze mening over. Ik zou heel graag van u horen over welke versies u beschikt en waarom er een verschil is tussen de versies die u heeft en de versie die wij hebben.

02:08:31

Voorzitter: PvdA.

02:08:32

De heer Van Veen (PvdA): Die tweede vraag is onjuist, omdat wij net als u één versie gezien hebben. Alleen heb ik de versie die ik gezien heb wel goed gelezen. Ik heb helemaal naar beneden gescrold en ik heb daar een tabel gevonden, waarin afstanden tot 0,25 meter tot een halve vierkante meter ook belast zouden worden met een tarief. Volgens mij is dat voldoende voor mij om blijkbaar door te hebben dat er dus eerder ook naar dat soort tarieven gekeken werd.

02:08:56

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ja, maar het kan toch niet waar zijn, dat u zegt, dat maakt het beter...

02:09:01

Voorzitter: Via de voorzitter, graag.

02:09:01

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dat verbaast me echt bijzonder. Als u het heeft over wat vindt u van de energiekosten die gestegen zijn, dan roep ik u nog even in herinnering dat we net parkeervergunningen hebben ingevoerd die de ondernemers

in de periferie ook voor hun kiezen krijgen. Als we alle kleine beetjes in deze zaal als niets bestempelen...

02:09:20

Voorzitter: Gaat u toe naar een vraag.

02:09:20

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dan hoor ik graag van de Partij van de Arbeid of ze dat vindt.

02:09:22

Voorzitter: PvdA.

02:09:25

De heer Van Veen (PvdA): Sorry, ik heb geen vraag gehoord in dit betoog.

02:09:28

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik vroeg of u alle kleine beetjes samen optellend niets vindt?

02:09:33

De heer Van Veen (PvdA): Nee, natuurlijk niet. Als je heel veel kleine dingen bij elkaar optelt, dan wordt het iets, maar volgens mij is daar nu nog geen sprake van.

02:09:38

Voorzitter: U heeft nog één vraag van D66 en daarna vraag ik u om uw betoog af te maken. D66.

02:09:44

De heer Rustebiel (D66): U heeft het over dat het voorstel verbeterd is. Dat klinkt nog steeds alsof u er niet helemaal gelukkig mee bent. Ik snap het ook wel. Het is een voorstel van GroenLinks en het staat niet in uw programma. Ik wil best een voorstel doen - want die belasting komt er nu eenmaal, dat staat in het akkoord - om het te verlichten voor kleine ondernemers door die vierkante meters flink op te rekken. Wilt u daar met mij over nadenken richting de volgende gemeenteraad?

02:10:03

Voorzitter: PvdA. Ik vraag u ook om richting een einde te gaan vanuit de beantwoording.

02:10:09

De heer Van Veen (PvdA): Ja, ik had nog een uitgebreide afronding, dus ik moet even schakelen. Volgens mij is dat nu voldoende gebeurd. Ik denk dat een vrijstelling tot twee vierkante meter - die trouwens veel breder is dan vrijstellingen in alle andere gemeentes, waar reclamebelasting is ingevoerd - een redelijk voorstel is.

02:10:26

De heer Van Veen (PvdA): Voorzitter, ik ga naar mijn afronding. We spreken hier over een maatregel die in heel veel gemeenten al gebruikelijk en lopend beleid is, van Delfzijl tot Amsterdam en van Maastricht tot Dokkum. Een maatregel die bijna overal ingevoerd is zonder vrijstelling of slechts met enkele vierkante centimeters als vrijstelling. Die in die gemeenten ingevoerd wordt door colleges met wethouders van lokale partijen, ChristenUnie, CDA...

02:10:49

Voorzitter: U zit ook in uw bonustijd, dus ik vraag om een afronding.

02:10:51

De heer Van Veen (PvdA): Nog twee zinnen. GroenLinks, VVD, PvdA en D66 en trouwens ook VVD. Kortom deze maatregel is ingevoerd door colleges met partijen, die ook in onze raad vertegenwoordigd zijn. Voor Groningen is het echter wel een nieuwe maatregel, dus is het goed dat we deze maatregel in 2025 zullen evalueren. Daar laat ik het bij. Dank u wel.

02:11:12

Voorzitter: Dank. Ik hoop dat u allen nog even de tijd en ruimte heeft om een klein stukje door te gaan. We hebben nog vijf woordvoeringen en daarbij gaan we de regels over direct vragen stellen wat strakker hanteren.

02:11:26

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik zou een punt van orde willen maken, Voorzitter. Ik weet dat mensen morgen heel vroeg ook andere dingen hebben. Ik vraag me af hoe lang we door willen gaan. Als wij nog vijf woordvoeringen doen, dan zitten we hier nog een half uur, dan gaat de wethouder nog 20 minuten door en dan zitten we hier om twaalf uur nog. Dat vind ik geen goed idee. Ik heb alle respect voor uw manier van voorzitten, maar een fatsoenlijk debat is ook belangrijk. Ik vrees dat wij een nieuw datum moeten prikken om dit debat af te ronden.

02:11:59

Voorzitter: Er is nog een raadsvergadering, waarin eventueel ook nog ruimte is om het debat voort te zetten. Ik kijk even naar de andere fracties...

02:12:09

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): De gewoonte is, mevrouw, dat we meningsvormend het debat afronden en dat we dan naar de raad gaan met eventueel moties en amendementen. We hebben nog niet eens fatsoenlijk het debat kunnen voeren. De gewoonte in deze raad is dat we dan een nieuwe sessie plannen en dat het dan eventueel, als we de meningsvorming hebben afgerond, naar de raadsvergadering gaat.

02:12:38

Voorzitter: U heeft eerder gezegd, dat er erg weinig ruimte in het proces zit. Ik kijk ook even naar de andere raadsfracties in hoeverre die behoefte daar ook leeft. Zijn dat handjes van ja, we willen deze meningsvormende sessie...?

02:12:54

Voorzitter: Wie is, zeg maar...

02:12:56

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, ik zou daar graag nog iets aan toe willen voegen. Ik ondersteun het voorstel van mevrouw Jacobs, maar het is ook gebruikelijk in onze werkwijze dat er eerst nog een beeldvormende sessie is. Dit voorstel is pas heel laat naar de raad toegekomen. Vorige week pas, dus daardoor heeft de raad ook niet de ruimte gekregen om naar zo een sessie te vragen. We hebben dat nu deels gehad door heel veel insprekers te kunnen horen. Ik ben van mening dat wij op een zorgvuldige wijze dit proces moeten afronden en daarom ondersteun ik het voorstel van mevrouw Jacobs.

02:13:28

Voorzitter: Ik ben het eens met uw suggestie dat het een zorgvuldig proces moet zijn. Ik herken ook dat een aantal fracties het idee hebben dat het proces iets anders had gekund qua timing. Anderzijds als voorzitter heb ik daar zelf geen rol in gehad en is het natuurlijk aan mij de taak om te bekijken hoe we, in de tijd die ervoor staat, dit debat kunnen voeren. Daarin hebben we iets meer tijd gegeven aan de sprekers en zijn er veel politieke vragen gesteld. Het voorstel zou kunnen zijn om het dan kort meningsvormend af te maken, met instemming van de partijen die nog moeten inspreken. De Partij voor de Dieren.

02:14:11

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Nee, Voorzitter, ik vind dat er een beetje loopje wordt genomen met een punt van orde. Er is van tevoren gecommuniceerd dat deze sessie kon uitlopen, want het is ook een zeer belangrijk onderwerp. Het loopt iets uit en dat is iets wat met een vergadering kan gebeuren. Ik vind het een beetje een vreemde gang van zaken en we maken volgens mij gewoon deze sessie af.

02:14:35

Voorzitter: Ik stel voor dat we even een korte schorsing van vijf minuten doen om met elkaar tot een procesafpraak te komen. Het is vijf minuten.

02:19:19

Voorzitter: We gaan een punt van orde inbrengen, waar we over gaan stemmen. De collega van de griffie stemt even af wat precies de regel is. Ik verwacht daar heel snel een antwoord op. U kunt zo voor of tegen stemmen en het voorstel is om deze sessie op een ander moment te hervatten. Degenen die de hand opsteken zijn voor en degenen die dat niet doen, zijn tegen. Op het moment dat mijn collega Wolbert terug is, gaat de stemming van start.

02:19:57

Voorzitter: In ieder geval kunt u het nu aangeven. Als u zegt, op een ander moment hervatten, kunt u uw hand omhoog steken.

02:20:13

De heer Lo-A-Njoe (D66): Voorzitter, ik wil toch even iets mededelen, want ik zit hier namelijk nu in één keer. Ik deed niet mee aan het debat, maar onze woordvoerder heeft een oppas en hij is naar huis gegaan. We hebben ook afgesproken dat dit debat om elf uur zou zijn afgelopen, dus vandaar dat ik het even overneem.

02:20:32

Voorzitter: We gaan het peilen. Het is geen formele stemming hebben we net gehoord van de griffie, dus het is een peiling. We gaan aan de hand van de uitslag van deze peiling wel hervatten of een ander moment vinden. We gaan peilen wie van de fracties dit op een ander moment willen voortzetten. Bent u voor, dan kunt u uw hand opsteken. Als er een meerderheid is, dan gaan we dat doen. Voor op een ander moment plaatsvinden: ChristenUnie, D66, VVD, Partij voor het Noorden, Student en Stad, CDA, Stadspartij 100% voor Groningen en de PVV.

02:21:15

Voorzitter: Daarmee hebben we een meerderheid in deze peiling, die heeft ingestemd om deze discussie op een ander moment voort te zetten, omdat dit

onderwerp meer discussie en meer tijd behoeft. Dat is wat uw raad nu heeft geoordeeld.

02:21:32

Voorzitter: Excuses voor de tijd. Als voorzitter heb ik gepoogd u als inspreker de ruimte te geven voor de politieke vragen, de wethouder voor reactie en het debat. De tijd was...

02:21:55

Robert Pestman: Is het ook mogelijk dat wij bij de voortzetting van het debat aanwezig kunnen zijn?

02:21:59

Voorzitter: Het debat is altijd openbaar, dus zeker. De insprekers krijgen bericht van de griffie hoe dit verder gaat. Ik verwacht dat op korte termijn, ook voor de fracties die aanwezig zijn, daar uitsluitel over komt.

02:22:12

Robert Pestman: Dank u.

02:22:14

Voorzitter: Dank voor uw aanvulling. Fijne avond en wellicht tot volgende keer.